საქართველო

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტის ორგანო.

რედაქცია და კონტორა:
თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 11 რედაქცია და კანტორა ღიაა ყოველ დღე დილის 9 ს., ნაშუადღევის 2 და ნახ. საათამდის.
ტელეფონი № 15—73.
მისამართი დეპეშებისათვის: თბილისი ,,საქართველო'' ფოსტის ყუთი № 76

განცხადებანი:
განცხადება მიიღება ნაშუადღევის 2 საათამდის. სტრიქონი პეტიტი პირველ გვერდზე 15 მ. მე-4 გვერდზე—12 მ.
სამგლოვიარო გან. ხიდებანი 30 სტრიქონი—400 მ. 2 ნახ. საათის შემდეგ 100 მანეთით მეტი.

ხელის მოწერა:
გაზეთი ,,საქართველო'' ქალაქსა და ქალაქს გარეთ ღირს თვეში— 375 მან. ცალკე №—15 მან.

ფასი 15 მან.

წელიწადი მეექვსე. | სამშაბათი, ნოემბერს 22. 1920 | № 155

მოითხოვეთ ყველგან საუკეთესო ხარისხის

კონიაკი

გაწმენდილი პურის არაყი და ტკბილი სასმელები დ. ი. კალანდაძისა

ბითუმად და ცალ-ცალკე თვით ქარხანაში სადგურის (ვაგზლის) ქ. № 5.

საქართველოს ერვ. დემ. მოწავეთა და სტუდენტთა მთავარი კომიტეტი მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას პარტიულ ამხანაგის მე-6 გიმნაზიის 7 კ. მოწაფის

შალვა (შალიკო) დედაბრიშვილის

უდროოთ გარდაცვალებას. 1—1

თავზარდაცემულნი მშობლები მღ. გიორგი ზაქარიას-ძე და ბარბარე იაკობის ასული დედაბრიშვილები შვილებითურთ აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ მათი ძვირფასი შვილის და ძმის მე-6 გიმნაზიის მე-7 კლ. მოწაფის

შალვა (შალიკოს)

უდროოდ გარდაცვალებას 1—1 3297

კნეინა სოფიო დავითის ასული და თავადი მიხეილ ალექსანდრეს ძე გრუზინსკები შვილებითა და რძლით გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ რომ 22 ნოემბერს გარდაიცვალა

თავადი დავით ალექსანდრეს-ძე

სუმბათოვი

პანაშვიდები ყოველ დღეს საღამოს 7 საათზე, მოსკოვის ქუჩა, № 10, დაკრძალვის დღე ცალკე გამოცხადდება. 2—1 3298

სახელმწ. თეატრი.

,,ოპერა''

სამშაბათს, 23 ს ნოემბერს
საბალეტო წარმოდგენა მორდკინისა ,,ჟიზელი'' და ხერეოგრაფიული ეტიუდი.
ოთხშაბათს, 24-ს ნოემბერს
საღამო რომელსაც მართავს ბავშთა და დედათა
ხუთშაბათს, 25 ნოემბერს
ქართულ ენაზე ოპერა
ღალატი
დასაწყისი 8 საათზე

ოპერის დასაწყისი საღამოს სრულ 8 საათზე.

სახელმწიფო დრამის თეატრი.

(ყოფილი არტისტიული—რუსთაველის პრ., № 21, ტელ. 8—07).

დღეს, ნოემბრის 23-ს
მეორეჯერ
უბვირგვინო მეფენი
ალ. შანშიაშვილისა.
ახალი დეკორაციები მხატვრის ვალ. სიდამონ-ერისთავისა.

ხუთშაბათს, ნოემბრის 25 ს
1. **დარისპანის გასაჭირი**
2. **ირინეს ბედნიერება**

შაბათს, ნოემბრის 28-ს
ზღვასთან
ენგელისა

ბილეთები კასაში
დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

1920 წ. ნოემბრის 28-ს

დანიშნულია

არაჩვეულებრივი საზოგადო

კრება

ცენტრალურ სავაჭრო-სამრეწველო ბანკის აქციონერებისა (ცენტრობანკის).

კრება შესდგება დღის 12 საათზე ცენტრობანკის შენობაში (პუშკინის ქუჩა №).

ცენტრობანკის გამგეობა.

მეორე ქართული კლუბი

დღეს სამშაბათს

სინემატოგრაფი

დასაწყისი სრულ 8 საათზე საღამოს.

ამ მოკლე ხანში კლუბში გაიმართება **იაფ ფასიანი სასადილო**

ქართული კლუბი

1920 წ. 1920 წ.

თანახმად საგანგებო წევრთა კრების დადგენილებისა

22 ნოემბრიდან მასახლისთა საბჭო

ხსნის

კლუბის დარბაზში

იაფ ფასიან სასადილოს

სადილი, 2 თავი საჭმელი პურით ღირს 100 მან.

სადილები იქნება 2—5 საათამდის. 1—116—1

5 დეკემბერს 1920 წელს ქ. თბილისში, საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ბინაზე ეროვნული საბჭოს ქუჩაზე (ყოფილი ფრეილინისა ს. № 11 დილის 8 ს. საღამოს 6 საათამდის (საათი ძველი დროით) მოხდება დამატებითი

არჩევნები საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის

1 წევრისა და 4 კანდიდატისა ქ. თბილისისა, ბორჩალოს და თბილისის მაზრების საქალაქო ოლქისა, 1919 წლის სიებით. ამომრჩეველთა სიების გაცნობა შეიძლება პალატის ბინაზე ყოველ დღე დილის 9 საათამდის (ძველი დროით).
საარჩევნო უფლება აქვთ, თანახმად პალატის წესდების მე-10 §-სა, მხოლოდ საქართველოს ქვეშევრდომთ.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო
პალატის კომიტეტი.

3—1 3291

გაზ. ,,საქართველო''-ს

აგენტების საყურადღებოდ

თელავი, ყვირილა, ახალი სენაკი, ფოთი, ბათომი, ტყიბული.

გ ზ. ,,საქართველო''-ს კონტორა კატეგორიულად აცხადებს, რომ ყველა იმ აგენტს, რომელთაც არ წარმოუდგენიათ მიღებულ გაზეთების ფული, რომელთაც არ დაუბრუნებიათ დარჩენილი გაზეთები და არ ცნობიან ამის შესახებ დაწვრილებით კონტორას ანგარიშები:
წინააღმდეგ შემთხვევაში გაზეთი აღარ გაეგზავნება.

გამოცდილი რეპეტიტორი სტუდენტი

იღებს მოწაფეებს

სასურველი ს საათები

მისამართი ეროვნ. დემოკრ. (სასახლ. ქ. № 5)

ტელეფ. № 3-02 გამოელაპარაკეთ 10-2 საათამდე.

საუკეთესო საჩუქარი ბავშვებისათვის!

საქართ. მასწავლებელთა კავშირის გამოცემანი.

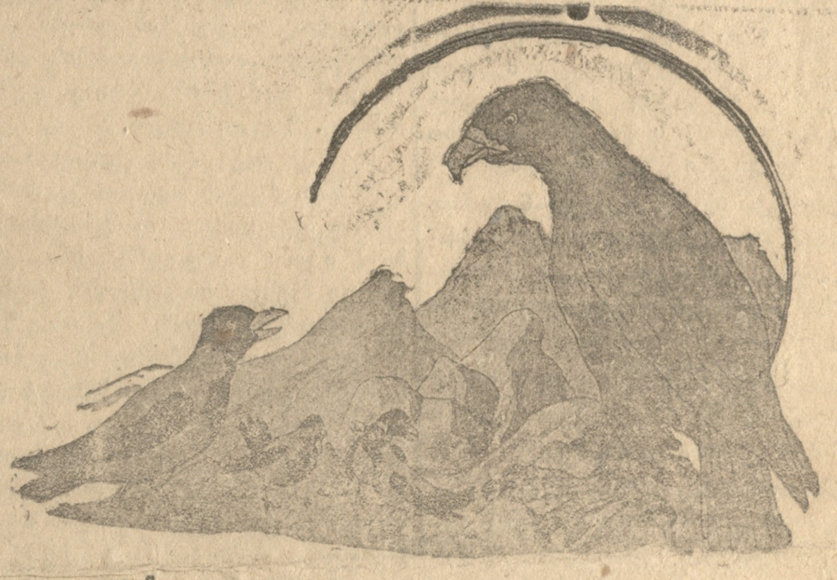

გამოვიდა და იყიდება წიგნის ყველა მაღაზიებში

,,ძერწვა''—სურათებიანი სახელმძღვანელო ბავშვთა მხატვრული ნიჭის გასავითარებლად. წიგნში ახსნილია, თუ როგორ უნდა მომზადდეს თიხა. ფასი—70 მ. გაგზავნით.
,,სამი კნუტი''—პატარა ზღაპარი პატარა ბავშვებისათვის, დასურათებული—ფ. 40 მ.
მალე გამოვა გასასყიდად: ,,ვინაა ყველაზე ძლიერი?'', ,,კურდღელი და მისი მეგობრები?'', ,,ჭრიჭინა და ჭიანჭველა'',—ყველა ეს ზღაპრები დასურათებულია. მისამართი: საქ. მასწავლებელთა კავშირის წიგნის მაღაზია, პლეხანოვის პროსპ. № 53, ცენტრალ. ფოსტის პირდაპირ.

კონსტიტუციის პროექტის გამო

ხვალ დამფუძნებელი კრება პირველად შეუდგება კონსტიტუციის პროექტის განხილვას. ორ წელიწადზე მეტია, რაც საკონსტიტუციო კომისია ამ პროექტს ამუშავებს. არ იყო არც ცდა და არც სურვილი, რომ ეს პროექტი მეტის სიჩქარით დამზადებულიყო. არ არის ცდა, რომ ეს დამზადებული პროექტი, აწ უკვე დამფუძნებელ კრებაში შემოსული და საგანგებო წესრიგში მოქცეული, მეტის სიჩქარით იქნეს განხილული და მიღებული. დამფუძნებელი კრების უმრავლესობა იმ თავითვე დაადგა მის მიერ ნაგულისხმევი და მოსაზრებული კონსტიტუციის ცხოვრებაში წინასწარად გატარებას. მისი განზრახვა იყო, რაც შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩენილიყო მდგომარეობის ბატონად და თვისი რევოლუციური მეთოდი და მიზანი ჩვენი სინამდვილის ნორმალ პირობებად გადაექცია. ერთი სიტყვით, დამფ. კრების უმრავლესობას უნდოდა უფრო მეტ ხანს ყოფილიყო ქვეყნის თითქმის უკონტროლო გამგეთ, ვინაიდან თუნდაც მისი საკუთარი ხელით დაწერილი კონსტიტუცია, რაკი ის ერთხელ მიღებული იქნებოდა, მისი ხელფეხის შემბორკველი გახდებოდა. რანაირიც გინდ იყოს,—კონსტიტუციას აუცილებლივ მოაქვს წყობილების უფლებრივი საფუძვლის დამკვიდრება. ანარქია და თვითნებობა რევოლუციური მეთოდი და პრინციპი კონსტიტუციის ძალით განდევნილია სახელმწიფო ცხოვრების პრაქტიკიდან და დასჯილი არის ქვეყნის უზენაესი კანონით. სწორედ ამდენათვე დამფ. კრების უმრავლესობის კონსტიტუცია ამავე უმრავლესობის თვითნებობის შემზღუდველი და მისი უფლების კალაპოტში ჩამყენებელი იქნებოდა. ეს კი ბევრ რასმე დააკლებდა გაბატონებულ უმრავლესობას. ჩვენის ფაქტიურის ბატონობით უნდა განვამტკიცოთ ჩვენი კონსტიტუციის განსხვავებული, მენშევიკური პრინციპებიო, ამბობდნენ სოციალ-დემოკრატები და ამას შვრებოდნენ კიდევაც. რამდენადაც შეიძლებოდა გაჭიანურება, საქმე გააჭიანურეს, მაგრამ დასასრული ყველაფერს აქვს და ამასაც თავისი დასასრული მიეცა. ამ დასასრულის დასაწყისია ხვალ.

უნდა აღინიშნოს რომ ხვალინდელი დღე თავის თავად დიდი ისტორიული დღეა. ქართველი ერი თავისი მრავალი ათასი წლის არსებობის შემდეგ შედის ახალი საფუძველზე და ახალის მეთოდით

აგებულ სახელმწიფოებრივ ცხოვრებაში. დღემდე თუ მის ბედს წარმართავდა ერთი პირი თუ წოდება, ამიერიდან მთელი ერი ღებულობს მონაწილეობას თავის ბედის გადაწყვეტაში. დღემდე საქართველოს აქტიურ ძალას, როგორც პოლიტიკაში, ისე ეკონომიკაში და კულტურულ შემოქმედებაში, წარმოადგენდა მისი უმცირესი ნაწილი; უმრავლესობა გამოწირული იყო ამის შესაძლოებიდან. ეს იყო დამახასიათებელი ვითარება წარსული ცხოვრებისა და მას უნივერსალური ხასიათი ჰქონდა. უნდა ითქვას, რომ ამ პერიოდში თავის არსებობისა, საქართველოს სახელოვანად შეუსრულებია თავისი ისტორიული მისია; ბარბაროსული დროის საერთო ქაოსიდან და კონკურენციიდან იგი გამარჯვებული გამოვიდა და თავისი სახე დაადასტურა. იგი განმტკიცდა და ჩამოყალიბდა, როგორც უმაღლესი სახელმწიფოებრივი ორგანიზმი. ეს კი ჩვენი დღევანდელი ეროვნული ლიდერებისა, შედეგია იმისა, რომ საქართველოს განვლილ თაობათა და რეჟიმთა ცხოვრებაში დადებითი ელემენტი სჭარბობდა.

დღეს მთელი ხალხი შევა ქვეყნის საქმეს. საზოგადოებრივი ცხოვრების ევოლუციამ ჩვენი ხალხიც გამოიყვანა ფართე აქტივობის ასპარეზზე.

მას გაეხსნა გზა, როგორც პოლიტიკური, ისე ეკონომიური და გონებრივი შემოქმედებისაკენ. ფართე პერსპექტივები იშლება წინ. საქართველო, როგორც ერი და როგორც ეროვნული სახელმწიფო, ისე როგორც წინეთ, დღესაც ჩაება საერთაშორისო კონკურენციაში. ყველა ის ქვეყნები, რომელთანაც მას მეტოქეობა მოუწევს, უკვე შემდგარია დემოკრატიული წყობილების ნიადაგზე და ამ ქვეყნების მთელი ცოცხალი ძალის რეზერვუარი ამოქმედებულია. ვერავითარი სხვა რეჟიმით, გარდა დემოკრატიულისა, ამ ქვეყნების მეტოქეობას საქართველო ვერ გაუძლებს; უამისოდ იგი ღირსეულ ადგილს ვერ მოიძებნის და ვერ დაიჭერს კაცობრიობის ცხოვრებაში. თუ სოციალ-პოლიტიკური ევოლუციის თვალსაზრისით, ეს მართალია ყველა სახელმწიფოსათვის, ეს მით უფრო აუცილებელია და უსაჭიროესი ისეთი პატარა ქვეყნისათვის, როგორიცაა საქართველო. მაგრამ ამავე დროს ყოველი გადამეტება დემოკრატიული მეთოდების— მავნებელია და გამანადგურებელი. რუსეთის მაგალითი ამ აზრის საუკეთესო გამართლებაა. და თუ დიდ სახელმწიფოს კიდევ შეუძლიან ავანტიურისტების ექსპერიმენტის ...

დღეს.

ლორდ კერზონმა საბჭოთა რუსეთის მთავრობას გაუგზავნა ნოტა, სადაც ინგლისის მთავრობა მოითხოვს ინდოეთში ბოლშევიკური ორგანიზაციების გაუქმებას.

რუსეთ-პოლონეთს შორის კონფლიქტი ისევ გრძელდება.

გენ. ზელიმოვსკი ლიტვის წინააღმდეგ იერიშებს აწარმოებს.

იტალიაში ქალებს საარჩევნო უფლება მისცეს.

წერილები.

მეთაური: კონსტიტუციის პროექტის გამო.
ტ. მარგველაშვილი: საგარეო ვაჭრობისათვის.
პრესა: ,,ახ. სხივი''.
ისკანდერ მუნჯის ფელეტონი.
ჩვენი კორესპონდენტები: თერჯოლა, აბაშა.

ლება იგემოს საქართველოსთანა პატარა ქვეყანას ამის ... არ ძალუძს.

ჩვენი კონსტიტუციის პროექტი აღიარებს დემოკრატიულ რესპუბლიკის ფორმას, საქართველოს სახელმწიფოებრიობის მუდმივ ფორმად. და წერტილი სწორედ აქ უნდა დაისვას.

რამდენადაც ჩვენი შემდგომი სახელმწიფოებრივი ცხოვრება და ხელისუფლების პრაქტიკა სწორედ ამ დემოკრატიული ფორმის განმტკიცებას მიიტანს და მას აცდენს პროლეტარულ—ბოლშევიკურ ,,კონსტიტუციისკენ'' გაქანებას, რასაც სამწუხაროდ დღევანდელ მმართველთა აბსოლუტობა და კანონმდებლობითი უმრავლესობა პრაქტიკულად ჩადის, იმდენათ უზრუნველყოფილია საქართველოს სოციალ-პოლიტიკური პროგრესი და იმდენადვე შებოჭილია, ქვეყნის უზენაესი კანონით, სოციალ-დემოკრატიული უმრავლესობა თავის ბოლშევიკურ ფეთქებაში. ამ მხრივ კონსტიტუციის პროექტის განხილვას და მის საჩქარო მიღებას დიდი მნიშვნელობა აქვს.

ეს მომენტი იწყება ხვალიდან. კარგი იქნებოდა, რომ დაწყებული საქმე ჩქარის ტემპით წასულიყო და კვირაში ერთი დღის მაგიერ ორი დღე დათმობოდა პროექტის განხილვას.

პრესა.

მენშევიკები და მუშები.

გაზ. ,,ახ. სხივის'' თანამშრომელი ქადარა განაგრძობს მენშევიკური პოლიტიკის მხილებას. ,,ერთობის'' საპასუხოდ ქადარა სწერს:

,,მე რაც ვთქვი, ის მართქვენია შე- [illegible]

საგარეო ვაჭრობისათვის.

[illegible]

რიგიანათ შესრულებული არ გვქონია. ჩვენი გაგზავნილი საქონელი ცუდი გადარჩეული იყო თითქმის ყველ უმთავრეს შემთხვევებში და ნიშანდება სრულიათ არეული. ფრახტისა და დაზღევის პირობები ჩვენთვის საზიანო იყო, რადგან არ გვქონდა როგორც ობიექტიური ისე სუბიექტიური მიზეზებით არავითარი ინფორმაცია არც გემთა მიმოსვლაზე და ფრახტისა და დაზღევის პირობებზე და არც ბაზრის მდგომარეობის შესახებ. ყველაფერი ხდება თითქმის ალალბედზე. ცალ-ცალკე პარტიების გაგზავნა რწმუნებულისა და საქონლის მეპატრონესთან ერთად დიდ ხარჯებს იწვევდა. შედეგი იყო, რომ სხვა და სხვა პუნქტებში უსისტემოთ და უგეგმოთ გაგზავნილი ჩვენი საქონელი ხელში უვარდებოდა გადამყიდველებს, რომელთა რიცხვს ამრავლებს თვით რწმუნებული გამოუცდელობის გამო ან ზოგჯერ მეპატრონე რაიმე ფარულის მიზნით. შედეგი ცუდია.

საგარეო ვაჭრობის ტეხნიკურათ მოსაწყობათ ძალიან ადვილი და მარტივი ფორმა აქვთ ყველა მნიშვნელოვან სახელმწიფოს: დიდ ცენტრებში კომერციული აგენტურის მოწყობა, რომელიც პერიოდულად აწვდის ცნობებს შესაძლებლობის დაგვარათ სამშობლოს: გემთა მიმოსვლისა, ფრახტისა, დაზღვევისა, ბაზრის პირობების შესახებ და თან ფართო ინფორმაციას აწვდის უცხო ფირმებს და სავაჭრო და სამრეწველო ორგანიზაციებს საექსპორტო საქონლის შესახებ. აგენტურა ღებულობს წინასწარ ცნობას გამოსაგზავნ საქონლის შესახებ და ... იგი თვით ან ზოგაზე. ამ შემთხვევაში რიგსა და [illegible]

წიფო ბიუჯეტს, ხაზინას—გადასახადთა გამღებ მასას დააწვება და თან უსაქონლოთაც დარჩება. თუ სეზონმა მიუწურულში მიუსწრო (მონოპოლისტი ყოველთვის აგვიანებს—მაგ. მაგალითი, პური) მთელი ნახევარი წელი უსაქონლოთ უნდა დავრჩეთ.

ვინაა მაშინ პასუხისმგებელი? ვინაა ამ ზარალის ამნაზღაურებელი? ზნეობრივათ პასუხს აგებს სახელმწიფოს მიჩნეული აპარატი: იგი დაისჯება, ვსთქვათ გადაყენებით, პასუხისგებაში მიცემით და სხვ.

მაგრამ ნივთიერ ზარალს ვინ აგვინაზღაურებს?

არავინ.

რომ ზედმეტი ფასები ავიცდინოთ, რომ თავიდან ავიშოროთ რისკი, რომელიც ორმაგათ სახიფათოა სახელმწიფოსათვის, თქვენ შეგიძლიათ მონოპოლია დასტოვოთ, მაგრამ მისი გატარება მაგ. პურის შემოზიდვა უცხოეთიდან მიანდოთ მწარმოებელთა კავშირებს, აქციონერულ საზოგადოებას და სხ. უკანასკნელმა, ვსთქვათ, სრულიად ვერ შეასრულა თქვენი დავალება. ძალიან კარგი. სახელმწიფოს პირობით უფლება ექნება ზარალი ე. ი. უკეთესისა და უმძიმეს ფასთა შორის განსხვავება და კიდევ ამასთან ერთად ჯარიმა გადაახდევინოს საზოგადოებას.

ეს სამართლიანიც იქნება: ნუ აიღებს ნურც ერთი საზოგადოება იმას, რისი შესრულებაც არ შეუძლია და რის შესრულებაზეა დამოკიდებული მთელი ხალხისა და ხაზინის ბედი.

ჩვენი საგარეო ვაჭრობა მუდამ სუსტი და კოჭლი იქნება, სანამ არ ავამოძრავებთ თვით მწარმოებელთ.

თუ უკანასკნელნი შემოვიყვანეთ და ჩავითრიეთ საქმეში, თქმა არაა, მომჭირნეობაც მეტია, და უხიფათობაც. ხაზინა ყოველთვის თავის ანგარიშზე იქნება...

პურის შეძენა ძალიან ადვილი იქნებოდა, რომ 1919 წ. ზაფხულში შეგვედგინა და აგვემუშავა სააქციო საზოგადოება განსაკუთრებით იმპორტ-ექსპორტის მიზნით და დაგვეკავშირებინა სახელმწიფოს მიზნებისათვის. ეს იმდენათ საინტერესოა მთავრობისათვის, რომ მან ფინ. და ვაჭრ.-მრეწველ. სამინისტროს საშუალებით თვითონ უნდა გადადგას რაიმე ნაბიჯი დამფრთხალ მწარმოებელთა და ვაჭარ-მრეწველთა წასაქეზებლად. ნაყოფიც სათანადო იქნება. ამის თავდები ,,ჩემო''-ა.

ტ. მარგველაშვილი.

მეჯლისი.
(ნოემბრის 16 სხდომა.)

კრება გაიხსნა 1 საათზე.

დაესწრო 21 წევრი.

კრებას თავმჯდომარეობს მემედ აბაშიძე.

პრეზიდიუმში არიან: იზეთ ეფენდი ხალვაში, სულეიმან ბეჟანიძე, ჰაფიზ სურმანიძე.

მდივნები ჯემალ ქიქავა და სულეიმან ვარშანიძე.

დღიური წესრიგში.

1 საოლქო საბჭო მთავრობის რწმუნებულთან.
2. საოლქო საბჭოს სამი წევრის არჩევა მეჯლისიდან.
3. ოლქში გასაგზავნი კაცების დასახელება.
4. საკონსტიტუციო კომისიის წევრების დასახელება.
5. მეჯლისის ახალ პრეზიდიუმის არჩევა.

მისალოცი დეპეშა.

თავმჯდომარის წინადადებით მდივანი ჯემალ ეფენდი ქიქავა კითხულობს დამფუძნებელ კრების წევრის სპირიდონ კედიას მისალოც დეპეშას მეჯლისისადმი, რომელშიც აღნიშნულია მეჯლისის პოზიციის გამარჯვება მთავრობის ყოფილ წარმომადგენლის ბ. ჩხიკვიშვილის მიმართ.

(კრება ტაშით ეგებება აღნიშნულ დეპეშას).

მთავრობის საგანგებო რწმუნებულის მიმართვა მეჯლისისადმი.

თავმჯდომარის წინადადებით მდივანი კითხულობს მთავრობის საგანგებო რწმუნებულის შემდეგ მიმართვას მეჯლისისადმი:

რომ მივაღწიოთ სასწრაფო საუკეთესო შესაძლებელ შედეგებს ოლქში და ქალაქში განზრახულ მუშაობის დროს, მე, თანახმად მთავრობის გადაწყვეტილებისა, დავადგინე: დაარსდეს ჩემთან სათათბირო საბჭო შემდეგი შემადგენლობით: სამი წარმომადგენელი მეჯლისისა, ორი წარმომადგენელი ქალაქისა და თითო წარმომადგენელი რაიონებიდან.

მაქვს პატივი ვთხოვო მეჯლისს თვისი სამი წარმომადგენელი წარმოგზავნოს [...] საბჭოში. პირველი სხდომა საბჭოსი [...] ნიშნულია სამშაბათს, საღამოს 7 საათ[ზე] ჩემ სამმართველოს ბინაზე.

განსაკუთრებული რწმუნებული ბათუმის ოლქის და ქ. ბათუმის

გრ. გიორგაძე.

3 წარმომადგენელი მეჯლისის დროებით საბჭო[ში].

თავმჯდომარე მემედ აბაშიძე მოახსენებს კრებას, რომ თანახმად [...] ბათომის ოლქის და ქ. ბათომის [...] რწმუნებულის გრ. გიორგაძის [...] თხოვნისა მეჯლისმა უნდა აირჩიოს [...] წარმომადგენელი იმ დროებით საბჭოში [...] მონაწილეობის [...] და შეიძლება მთავრობის განსაკუთრებულ რწმუნებულთან. ამ სამი წევრის [...]

ბს 7 წარმომადგენელი რაიონებიდან ჩვენ დარწმუნებული ვართ რომ რაიონების წარმომადგენლები ამავე დროს იქნებიან ჩვენი მეჯლისის წევრები, რადგან მეჯლისში თვისი წარმომადგენლები ჰყავს ყველა რაიონს. ახლა გთხოვთ თუ ვინმეს რაიმე საწინააღმდეგო არ აქვთ რომ დროებით სათათბირო საბჭოში მეჯლისმა თავისი წარმომადგენლები გაგზავნოს,—დაასახელოთ ის სამი წევრი, რომელსაც გაგზავნით საბჭოში.

სულეიმან აბაშიძე. მე უნდა მოგახსენოთ, რომ კაცების გაგზავნაზე მე წინააღმდეგი არ ვარ. გავგზავნოთ დროებით საბჭოში ჩვენი კაცები, მაგრამ ჩვენ უნდა ვიცოდეთ, თუ რა დამოკიდებულება ექნება ამ საბჭოს და მეჯლისს.

თავმჯდომარე. უნდა მოგახსენოთ, რომ როგორც ჰქონდა პატივი განეცხადებინა ჩემთვის მთავრობის საგანგებო რწმუნებულს უმთავრეს საკითხებს ეს საბჭო გადასწყვეტს მეჯლისთან შეთანხმებით ხოლო წვრილმან საქმეებს კი დამოუკიდებლივ, ცალკე.

სულეიმან აბაშიძე. თუ ეს ასეა მაშინ მე ვასახელებ ამ პირებს; ისკანდერ ცივაძეს შუქრი ეფენდი ვარშანიძეს და იუსუფ აბაშიძეს.

მცირეოდენ კამათის შემდეგ ერთხმად ირჩევენ დასახელებულ პირებს.

ოლქში გასაგზავნი წევრები ირჩევას.

თავმჯდომარე. როგორც გადმოგცა მთავრობის საგანგებო რწმუნებულმა არტვინში და კინტრიშისკენ მიბრძანდება— ან თბილისიდან ჩამოსული დამფუძნებელ კრების წევრები ჰაიდარ აბაშიძე, ისიდორე რამიშვილი და ქალაქის თავი გიზო ანჯაფარიძე. მათ უნდა მოაწყონ ადგილობრივი ადმინისტრაცია. ეხლა ჩვენმა მეჯლისმა უნდა აირჩიოს რამდენიმე წევრი, რომ გავაყოლოთ დამფუძნებელ კრების წევრებს ადგილობრივ მდგომარეობის გასაცნობათ და ადმინისტრაციის მოწყობის საქმეში დახმარებისთვის.

ჰაიდარ აბაშიძე. მე ვფიქრობ, რომ ბატონმა იმ დავალების ასასრულებლად რომელიც დაკისრებული გვაქვს მთავრობისგან ჩვენთვის საკმაოა რომ თითო რაიონიდან თითო კაცი აირჩიოთ. ხოლო თუ კი მეჯლისის რომელიმე წევრი მობრძანდება, რომ გაიდეს და დაგვეხმაროს დღევანდელ პირობებში, როდესაც ოლქი მთლად მიტოვებულია, როდესაც ოლქი მოუწყობელია ეს სასურველიც იქნება. ამის ხარჯს მეჯლისი იკისრებს ასეთი წევრები თუ გამოჩნდებიან სურვილიც არის და მისაღებიც.

(დასასრული ხვალ)

კონსტიტუცია დამფუძნებელ კრებაში.

ოთხშაბათს ნოემბრის 24-ს დამფუძნებელი კრება დაიწყებს კონსტიტუციის პროექტის განხილვას.

კონსტიტუციის პროექტი მოხსენებისათვის განაწილებულია საკონსტიტუციო კომისიის წევრთა შორის შემდეგი წესით:

მთავარ მომხსენებლას პროექტის შესახებ [...] ერთობ—გააკეთებს კომისიის თავმჯდომარე პ. საყვარელიძე.

თავი 1—ლი, მე—2 და მე—17—,,ზოგადი დებულებანი,'' ,,მოქალაქეობა'' და ,,კონსტიტუციის გადასინჯვა''—პ. საყვარელიძე.

თავი—3 და მე—15—,,მოქალაქის უფლება'' და ,,სახელმწიფო მოხელენი''—ჯაფარიძე.

თავი—4 და მე—5—,,პარლამენტი'' აღმასრულებელი ხელისუფლება—ს. ჯაფარიძე.

თავი—6 ,,სასამართლო''—ს. დადიანი.

თავი—7—,,სახელმწიფო ფინანსები'' გომართელი.

თავი—8—,,კონტროლი'' გ. გვაზავა.

თავი—9—,,სახელმწიფო თავდაცვა'' კედია.

მე—10—,,ადგილობრივი მმართველობა'' მ. რუსია.

მე—11—და მე—13—,,აფხაზეთი მუსლიმანო საქართველოსა და ზაქათალის ავტონომიური მმართველობა'' [და] სოციალ-ეკონომიური უფლებანი''—ხენკელი.

მე—12 და მე—14 ,,სწავლა—განათლება და სკოლა'' და ,,ეროვნულ უმცირესობათა უფლებანი''—ლ. ნა[illegible].

მე—16—,,სახელმწიფო და ეკლესია'' ი. ბარათაშვილი.

[კონ]სტიტუციის პროექტის მიღება და [...] შეიძლება წერა—კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების მაღაზი[აში].

ბათომში.

საარჩევნო სამზადისი. ქალაქის [გამგე]ობა უკვე შეუდგა საქალაქო საარ[ჩევნ]ო სამზადისს, [ა]დგება სიები, მზად[...] და, რომ [...] ჩვენ დანამდვილებით გავიგეთ, [...] ვრის პირველ რიცხვებში საქალაქო [...] ნები მოხდება.

— მთავრობის განსაკუთრებულ რწმუნებულის საქმეთა მმართველი ბნი აკაკი მეფორია მოწვეულ იქმნა ოლქის მომრიგებელ მოსამართლეთა ყრილობის თავმჯდომარედ.

— მთავრობის განსაკუთრებულ რწმუ[ნებულს] [...] ცნობები მიუღია, რომ აჭარის [...] რწმუნებულის გრ. გიორგაძეზე და მდ. [...] ბერძნი[...] ჰყავდიან იარაღი და სხვა [...]. მთავრობამ განსაკუთრებული [...] ბრძანება გასცა, რომ ბერძნებს აეკრძალა [...] იარაღის გაყიდვა, წინააღმდეგ შე[მთ]ხვევაში ისინი სამართალში არ იქნე[...]

სტამბოლის ცნობა.

სტამბოლში ანტანტის წრეებში დიდ ყურადღებით ეკიდებიან საბერძნეთის არჩევნებს. ამბობენ თუ ვენიზელოსი დაეცა ეს გერმანიის პოლიტიკის გამარჯვება იქნებაო.

— სტამბოლის ცნობებით, ეს ერთი ხანია ქართული ბონის ფულებმა დაიწია, ჯირჯირობით ბონის ფასი არის 3000 მან, ერთი ოსმალური ქაღალდის ლირა.

— ქემალ ფაშას ენვერ ფაშისაგან ცნობა მიუღია, ანატოლიაში უნდა დავბრუნდე და აღმოსავლეთის კომუნისტურ ჯარების მთავარ სარდლობას უნდა შეუდგეო, ქემალ ფაშას უარი განუცხადებია ენვერის მიღებაზე.

უცხოეთი.

საფრანგეთის ბიუჯეტი.

მინისტრთა საბჭომ, რესპუბლიკის პრეზიდენტის ბ-ნი მილერანის თავმჯდომარეობით, ბიუჯეტის შესახებ მიიღო შემდეგი დებულებანი:

1921 წლისათვის პარლამენტს არ წარედგინება არც ერთი ახალი გადასახადი.

ჩვეულებრივი ბიუჯეტის გასავალი რომელიც 1920 წელს 21 მილიარდ 761 მილიონ ფრანკამდე ავიდა, ამ 1921 წლისათვის აღწევს 22 მილიარდ 27 მილიონ ფრანკს.

ჩვეულებრივი ბიუჯეტის წონასწორობა უზრუნველ ყოფილია გადასახადების შემოსავლით.

არაჩვეულებრივი ბიუჯეტის გასავალი ნავარაუდევია 5 მილიარდ 499 მილიონამდე.

იმ ხარჯების სპეციალი ბიუჯეტი, რომელიც უნდა დაიფაროს საზავო ხელშეკრულების ასრულებიდან შემოსული ფულით, უდრის 16 მილიარდ 575 მილიონს.

სესხი.

მიმდინარე შინაური სესხი, რომელიც 30 ნოემბერს უნდა დაიხუროს, რიცხვით მეორეა ამ მიმდინარე 1920 წელს. შარშანდელი წლიწადი კლემანსომ ისე გაუშვა, რომ სესხისთვის სრულიად არ [...]

საფრანგეთის საგარეო ვაჭრობა.

23 ოქტომბერს საფრანგეთში გამოქვეყნდა საფრანგეთის საგარეო ვაჭრობის სტატისტიკა ამ წლის პირველი ცხრა თვისა. ციფრებიდან სჩანს, რომ მდგომარეობა შეუჩერებლივ და თვალსაჩინოდ უმჯობესდება.

იმპორტმა აიწია 27 მილიარდ 189 მილიონამდე, რომელიც გასული წლის იმავე პერიოდის იმპორტს აღემატება 2 მილიარდ 621 მილიონით, ე. ი. 11 პროცენტით. ეს ნამეტი თითქმის სავსებით მოდის ისეთ საგანზე, რომელიც მრეწველობისათვის პირველ საჭიროებას შეადგენს, სახელდობრ ქვანახშირზე.

ექსპორტმაც დიდი ნაბიჯი გადადგა წინ... ხსენებული ხნის განმავლობაში მან მიაღწია 16 მილიარდ 557 მილიონამდე, რომელიც აღემატება გასულის წლის იმავე პერიოდის ექსპორტს — 6.704.000.000 9 მილიარდ 853 მილიონით, ე. ი. 147 პროცენტით.

ეს ნამეტი ასე ნაწილდება; საკვებ მასალაზე მოდის ნამეტის 820 მილიონი, მრეწველობისათვის საჭირო მასალაზე—2 მილიარდი 456 მილიონი და ფაბრიკატებზე—6 მილიარდი 576 მილიონი.

გერმანიამ გაიღო.

ახალი სტატისტიკის მიხედვით, სექტემბრის გასვლამდე გერმანიამ მისცა საფრანგეთს—66.433 მეწველი ძროხა, 30.500 ცხენი, 101.000 ცხვარი და 9225 თხა.

ბელგიას—5366 ცხენი, 67.025 ძროხა და ხარი, 8299 თხა და 35000 ფრინველი.

გერმანიის ბიუჯეტი.

1921 წლის ბიუჯეტი რეიხსტაგში უკვე შემოვიდა.

ბიუჯეტი შემოსავალში ვარაუდობს 39 მილიარდ, 891 მილიონ 562.733 მარკას.

გასავალში კი ნავარაუდევია: განსაზღვრებული ხარჯებისათვის—35 მილიარდი—343 მილიონი 647.082 მარკა. ხოლო ისეთ ხარჯებისთვის, რომელიც მარტო ერთჯელ უნდა იქნეს გაწეული—40 მილიარდი 547 მილიონი 415.701 მარკა.

რომელიც საზავო ხელშეკრულების ასრულებით არაჩვეულებრივ ბიუჯეტში ევალება გერმანიის რესპუბლიკას, ნავარაუდევია 41 მილიარდი, 414 მილიონი, 310.969 მარკა; აქედან 15 მილიარდ ნახევარი მოსდის რეინის საოკუპაციო ჯარების შესანახად.

სამხედრო შეთქმულება იტალიაში.

ბურცევის გაზ. ,,ობშჩეე დელო''-ში მოთავსებულია შემდეგი ცნობა: რომში დამარწმუნებელი კილოთი ავრცელებენ ხმებს, რომ გაბრიელი დ'ანუნციო, გენ. [...]რდინო და ამირბარი [illegible]

ბას. ეს შეთქმულება [...] განხორციელებულიყო [...] ცნობის თანახმად სახელმწიფოებრივი გადატრიალება უნდა მოხდეს მეფის დაბადების დღის დღესასწაულის დროს, სადაც ზეიმში მონაწილეობას მიიღებს 25,000 ჯარისკაცი''.

ლაფონის გაძევება.

როგორც ჩვენმა მკითხველებმა იციან საბჭოთა მთავრობამ რუსეთის საზღვრებიდან გააძევა ფრანგი სოციალისტი ლაფონი. ბოლშევიკური რადიო იუწყებოდა მაშინ, რომ ლაფონის გაძევება გამოიწვია იმ გარემოებამ, რომ ლაფონს პოლონეთში ყოფნის დროს საუბარი ქონდა პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ დაშინსკისთან. საუბრის დროს დაშინსკი შეეხო პოლონეთის გეგმებს საბჭოთა რუსეთის მიმართ, მაგრამ ლაფონმა ეს საუბარი საბჭოთა მთავრობას არ აუწყაო.

გაზ. ,,ვოლია როსიის'' № 15 მოთავსებულია რუსეთის დამფუძნებელი კრების წევრის სოც.-რევ. ბორის სოკოლოვის წერილი. ბორის სოკოლოვი დატუსაღებული იყო და მხოლოდ სექტემბერში მოახერხა ციხიდან გაქცევა. წერილში იმ მეტად საინტერესო ცნობებს იძლევა იმის შესახებ თუ რამ გამოიწვია ლაფონის რუსეთიდან გაძევება. მოგვყავს ეს წერილიც:

,,გაცნობებთ დაწვრილებითი ცნობებს ტროცკის მიერ ლაფონისა და მისი ცოლის რუსეთიდან გაძევების შესახებ. ყველაფერი, რასაც ბოლშევიკური რადიო იუწყებოდა სიმართლეს არ შეეფერება. ლაფონის ჩამოსვლამ დაუთარია აუბნია საბჭოთა მთავრობას, რომელიც სარგებლობდა რათმით, რომ კაშენმა რუსული არ იცოდა, ატყუებდა მას. კაშენი ცხოვრობდა მეტროპოლში, არსად არ მიდიოდა თუ ქაქ სადღესი ან რენე მარშანი არ ახლდა, არ ადევნებდა თვალყურს მუშების სულისკვეთებას და იყო ობიექტი ჭეშმარიტი პროლეტარიატის დაცინვისა: მას უწოდებდენ Одураченный французишка.''

საბჭოთა მთავრობა განსაკუთრებული ყურადღებით ეპყრობოდა კაშენს, ყველა ზომებს ხმარობდა, რომ ის კარგ პირობებში ყოფილიყო, როგორც გამოკვების ისე გასართობების მხრივ

კაშენისათვის ხშირად იმართებოდა ბანკეტები, იწვევდენ წარმადგენლებზე უმართავდენ ვახშამს და სხ. ერთი საღამოც კი არ ჰქონდა მას თავისუფალი. ასეთ სისტემას მიმართავდა საბჭოთა მთავრობა სხვა და სხვა დელეგატების მიმართ, მაგრამ ეს სისტემა არ გამოადგათ ინგლისის მუშათა პარტიის დელეგატებთან

ლაფონის ჩამოსვლამ ჩაფუფუშა გეგმები საგარეო საქმეთა კომისარიატს. ლაფონი კარგად იცნობს რუსეთის საკითხს მისი ცოლი ახლო კავშირში იყო რუსეთის რევოლიუციონერ პარტიებთან, ყველა ეს გარემოება საშუალებას მისცემდა ლაფონებს სისწორით გაეგოთ რუსეთის მდგომარეობა მასთან მიდიოდენ მუშები სხვა და სხვა ქარხნებიდან მიდიოდენ შიშ ქვეშ | რომ თუ გაიგებდა საბჭოთა მმართველები, მათ სასჯელი მოელოდა. მე ვნახე ციხეში ბრიანსკის ქარხნების ორი მუშა ნიკოლაევი და არეფიევი, რომელიც დატუსაღეს ლაფონის ნახვის ცდისათვის. ახლო ხანში შესაძლებელი იყო მოგროვებულიყო მრავალი საბუთები იმ დიდი სიყალბის შესახებ, რომელსაც ამხადებდა საბჭოთა მთავრობა ევროპის მიმართ—პროლეტარიატზე დიქტატურის პროლეტარიატის დიქტატურათ გასაღებლათ.

განსაკუთრებით მრავალი საბუთები ჩაუვარდებათ მათ მესამე ინტერნაციონალის შესახებ, რომელნიც მთლიან ფარს წარმოადგენს, ანარქისტები მრავალ საბუთებს აძლევდენ იმის შესახებ, რომ დელეგატების მთელი რიგის ფაბრიკაცია თვით მოსკოვში ხდებოდა დამტკიცდა რომ მესამე ინტერნაციონალის დელეგატები რუსეთის მკვიდრი და მუდმივი მცხოვრებლებია. ყველა ამ ცნობებმა აიძულა ლაფონები ყოველივეს იქვით მოპყრობოდენ და დაკვირვებოდენ თუ რა ხდება მათ გარშემო. შემდეგში გამოიგონეს ყოვლად უსაფუძვლო და უაზრო ისტორია პოლონელებთან საუბარის შესახებ და ამას მოყვა ბრძანება ლაფონების რუსეთიდან გაძევების შესახებ.

[illegible]

ს. დ. ს. სინფ. გან. ცნობები.

პროსტიტუცია საბჭოთა რუსეთში.

მოსკოვი. ,,იზვესტია'' იუწყება: ჩვენ გულახდილათ უნდა განვაცხადოთ, რომ ჩვენში პროსტიტუცია ისეთ მდგომარეობაში იმყოფება, როდესაც მასთან ბრძოლა მეტად საჭიროა დათანადროულია. ამ მიზნით მიღებულია მთელი რიგი ზომებისა, მაგალითად: 1) უპატრონოდ დარჩენილ ღარიბ ახალგაზდა ქალთა დასახმარებლად ეწყობა კომუნალური სახლები. 2) თვალყურ ადევნებენ უპატრონოდ და უზედამხედველოდ დარჩენილ ბავშვებს, 3) ახალგაზრდობას ლექციების საშუალებით ასწავლიან ზნეობრივ [...]

ობით თვითმშრომელი ქალებიც კი ონსტიტუციას ჰკიდებენ ხელს იმ მიზ ით, რომ თავისი რეალური ხელფასი იდიდონ.

სასურსათო ფრონტი.

მოსკოვი. „იზვესტია“ აღნიშნავს რუ ის სასურსათო ფრონტის მეტად არა სეულ მდგომარეობას. ცუდად მიმ დინარეობს პურის შეკრების საქმე. ციმ ბირში თანდათან ძლიერდება „კულა კების“ ოპოზიცია და საბჭოთა აპარა ტი კარგათ ვერ არის მოწყობილი.

გაფიცვების შედეგი.

ლონდონი. ლოიდ ჯორჯმა ინგლისის ებს მიმართა წერილით, სადაც აღნი შნული იყო რომ მემაღაროეთა გაფიცვე ბმა მეტად მძიმე გავლენა მოახდინა მთე ლი ევროპის ინტერესებზე რადგანაც პის ეს ინტერესები დამოკიდებუ ლია დიდი ბრიტანეთის მიერ მადნეული თო მასალის შოვნაზეო. ამიტომ მე ტად ძნელია იმ ზარალისა და დაბრკო ლებათა გადამეტება, რომელიც ინგლი სის მუშებმა თავისი გაფიცვით მიაყენეს ოპიელებსო.

პროლეტ-კულტის გაუქმება.

მოსკოვი. სრულიად რუსეთის პრო კულტის ყრილობაზე დაადგინეს პოს პროლეტ კულტი როგორც დ მოუკიდებელი ორგანიზაცია და იგი სა განათლების კომისარიატის ერთ განყოფილებათ გადააქციონ.

[illegible]

ერთა ლიგაში.

[illegible]

იფოების, რომელნიც ახლად შემო ერთა ლიგაში მოსთხოვონ დაწვ ითი ცნობები თავისი ქვეყნის შე ბების შესახებ.

გერმანული ცნობები.

გერმანია და საფრანგეთი.

გერმანული გაზეთები ენერგიულ პროტესტს აცხადებენ საფრანგეთის წინააღმდეგ, რომელიც ფერენ და სიმონსის მიერ რეინის ოლ ნათქმულ სიტყვებს შურის ძიების გამოწვევისა და სააგიტაციო ს აძლევენ.

გერმანელებს აზრათაც არა აქვთ შუ ება, მაგრამ მათ აღიზანებს სა ეთის მუქარა, რომ იგი დაიკავებს ნიის ტერიტორიას და ეს მიუხე იმისა, რომ გერმანიამ თავის გა ებითა და ქვანახშირის მოწოდე ხავო ხელშეკრულობის აღსრუ კეთილ სინდისიერება დაამტკი

გერმანია და ანტანტი.

გერმანიის პრესა ამტკიცებს ლონდო გაზეთ „ტაიმსის“ ინსინუაციის ებს, რომელიც ეხება იმას, თით გერმანია არ ასრულებს თავის ვა ლებებს ანტანტის წინაშე. პრესა ავს, რომ გერმანიის მიერ მოკა ადმი მიწოდებული ქვანახშირი ება იმ 20 მილიონ ტონას, რო გერმანიას 1921 წ. პირველ მა უნდა გადაეცა. გერმანიის პრე დრის მოკავშირეებს მას, რომ ასდეს შარატის ანაზღაურების დანიშნული საერთაშორისო ენციის სხდომები,

...ნიის ნოტა ერთა ლიგას.

...ნიის მთავრობამ ახალი ნოტით ერთა ლიგას; ამ ნოტაში იგი რომ ეიპენისა და მალმედის გადაწყვეტის უფლება აქვს ვის საერთო ყრილობას და საბჭოსია.

...ნიის მთავრობამ იტალიას, სა ს, ბელგიასა და იაპონიას ტი განუცხადა. ლოენ კერტენ რკინის გზის ბელგიისადმი გა გამო, რადგანაც იგი ეწინაა ვერსალის ხელშეკრულებას.

...ურსათის კრიზისი.

...ს ერთ ერთ მინისტრის ვან 1915 წლიდან გერმანიაში სიმცირის ნიადაგზე მეტად ლა სიკვდილის რიცხვი. კვდე მთავრესად ჰლექითა და სხვა ობით. 1918 წელში 750,000 დაილუპა. მინისტრი აღნიშ გერმანელთა უდიდესი ნა ამადაც მეტად (ჰულდათ საზ

პროვინცია ჰომენი. მინისტრი გამოსთქვამს იმას, რომ გერმანიას საშინელი უბედურება მოელის, მაშინ თუ საფრანგეთმა განაგრძო მეწველი ძროხების მოთხოვნაო.

ფრანგული ცნობა

ბირჟის კურსი

ლონდონი. 57, 63 ნახ. ნიუ-იორკი—16, 63 ნახ. გერმანია—22 ნახ. ბელგია—105. კანადა—14, 80, ესპანეთი—217 ნახ. ჰოლანდია—502 ნახ. (52 ნახ.) იტალია—62 ნახ. რიგა—19, რუმინეთი—22, შვეიცარია.

ბელგიის მთავრობის კაბინეტი.

კარტონ დე ვიარტმა ბელგიაში შეადგინა სამინისტრო შემდეგი შემადგენლობით: საბჭოს თავმჯდომარე—და შინაგან საქმეთა მინისტრი—კარტონ დე ვიარტი, იუსტიციის მინისტრი. ვანდერველდე, საგარეო საქმეთა—ჟასპარი, ფინანსთა—თეინი.

გერმანიის უკანასკნელმა სამხედრო გეგმმა დასლოვა აღმოსავლეთ პრუსიის სავთ-სადგური ზვერაპენი; იგი გადაეცა მილანში იტალიის მთავრობას. რეიხსტაგი მსჯელობდა კარტოფილის მოწოდებაზე მთავრობის კონტროლის აღდგენის შესახებ, რადგანაც ვაჭრობის თანამედროვე თავისუფლებამ მეტად აწია ფასები იმ დროს, როდესაც კარტოფილის ღირსება მეტად ნაკლებია. ქომარაგების მინისტრმა გერმესმა განაცხადა, საჭიროა თანდათან მოისპოს [illegible]

ერთა ლიგაში.

[illegible]

ხელოვნება მიაჩნია; ეკონომიური და შეიარაღების საკითხებს. ეკონომიური საკითხი ლა-ფონტენს საშუალებას აძლევს განიხილოს ნედლი მასალის განაწილების საკითხი; მისი აზრით ნედლი მასალა უნდა ჰქონდეს ყველა ხალხს განურჩევლათ მისი მდგომარეობისა. ორატორს სურს, რომ ხვალიდგანვე ყველა ჯარი იყოს ერთი საერთაშორისო ძალის ნაწილი და ეს ჯარები ერთა ლიგის განკარგულებაში იმყოფებოდეს. ეს რომ აქამდის ასე ყოფილიყო, სომხეთი გადარჩენილი იქნებოდაო.

სომხეთის და ოსმალეთის ომი.

— ყარსში შესვლის შემდეგ ოსმალეთის ჯარმა მოწოდება გამოუშვა, რომელშიც ნათქვამია, რომ სომხეთის ყოველგვარ უბედურებაში დამნაშავეა დაშნაკელთა სოციალისტების პარტია, რომელიც ინგლისის და საფრანგეთის იმპერიალისტთა ბრძანებას ასრულებს. ოსმალეთის ახალი მთავრობა ყველა მცხოვრების ინტერესებს დაიცავსო.

რუსეთის ცნობები.

სამხედრო ცნობები.

მოსკოვი, ნოემბრ. 26. მოზირის რაიონში ჩვენი ჯარი პრიპიატზე გადავიდა. მოზირს იქით რეჩიცის რაიონში ჩვენმა ჯარმა დაიწყო შეტევა მტერს ავიწროვებს. 10—18 ნოემბერს წამოვიყვანეთ ტყვეთ ბალახოვიჩის 140 ჯარის კაცი და 40 ოფიცერი. ხელთ ვიგდეთ 32 ტყვიისფრქვეველი, 2 ზარბაზანი და მრავალი თოფი. კოროსტენ მოზირის რაიონში ბრძოლა ცვალებადია. კამენეც-პოდოლის რაიონში ჩვენმა ჯარმა ნეიტრალურ ზონის საზღვარზე მდ. ზვანჩიკს მიაღწია. ყირიმში სიწყნარეა. ტყვეთა რეგისტრაცია გრძელდება.

ყირიმიდან ლტოლვილნი.

კონსტანტინოპოლში უბინაობის გამო ყირიმის თეთრ გვარდიელები ნავებზე გადმოდიან. ლტოლვილთა უმეტეს ნაწილს ალჟირში გაგზავნიან. საფრანგეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში თათბირი მოხდა იმ 90,000 ყირიმელ და თეთრგვარდიელისათვის სურსათის მოწოდების შესახებ, რომლებიც ყირიმიდან გამოიქცენ. საფრანგეთის მინისტრები ფიქრობენ მთელი ეს ხალხი სერბიისკენ გაგზავნონ, რადგან სამხრეთი სავსეა რუსეთის აფარიელ „უმუშევარ“ მემამულეებით, გენერლებით ფაბრიკანტებით და კოკეტკებით.

ინგლისი და რუსეთი.

ინგლისის მინისტრთა შორის რუსეთთან ვაჭრობის აღდგენის საკითხის შესახებ [illegible]

მინისტრის გავლენით ხელშეკრულებაში უთუოდ შეტანილი იქნება ცვლილებები. ინგლისის მუშათა გაზეთები მოუწოდებენ მოქმედებისაკენ და „ინგლისის მუშათა საბჭოს დაეხმარონ რუსეთის მუშებს“ და ხელი შეუშალონ ინგლისის მუ [illegible] მოლაპარაკების [illegible] ანურებაში.

— ინგლისის მინისტრები, რომლებიც წინააღმდეგნი არიან რუსეთთან შეთანხმებისა, [illegible] ვალებს, რომელიც [illegible] უმეტეს შემთხვევაში ამ საკითხს [illegible] კრასინმა, ლონდონში განაცხადა, რომ მას არა აქვს [illegible] უფლება დაპირდეს უცხოელ კაპიტალისტებს ვალის გადახდა.

გერმანიაში.

შავრაზმელთა ორგანიზაციის ხელმძღვანელმა განაცხადა, რომ ებრძვის გერმანიაში ბოლშევიზმს, [illegible] მოსდევს კომუნისტებისა და [illegible] დამოუკიდებელთა ყრილობაზე გამოიტანეს დადგენილება ორი [illegible] შეერთების შესახებ.

საბერძნეთში.

გამარჯვების უზრუნველყოფის მიზნით საბერძნეთის მთავრობამ განაცხადა, რომ იგი მოახდენს ჯარის დემობილიზაციას. უკანასკნელი ცნობით ვენიზელოსის მომხრეებმა 118 ადგილი მიიღო პარლამენტში ოპოზიციამ კი 250 ვენიზელოსის დამარცხება ევროპის დიპლომატიისათვის მოულოდნელი იყო.

ინგლისის და რუსეთ შორის სავაჭრო დამოკიდებულების აღდგენა.

[illegible]

ციის სხვა წევრებს არაფერი ექნებათ საწინააღმდეგო, რომ ხელშეკრულებას ხელი მოაწერონ. საერთოთ ხელშეკრულება პოლონეთის ხელშეკრულების ცაგვარია, მაგრამ აქ მთავარი ყურადღება მიქცეული აქვს გარანტიას.

ლიონის ცნობები.

ანტანტი და საბერძნეთი.

საფრანგეთის გაზეთები ადასტურებს იმ ცნობას, რომ ლონდონისა და პარიზის კაბინეტები პრინციპიალურად ერთსა და იმავე შეხედულებისა არიან კონსტანტინეს საბერძნეთის ტახტზე ასვლის შესახებ. ამ მიზნით პარიზისა და ლონდონის კაბინეტებს შორის მოლაპარაკება სწარმოებს. მათ სურთ გამოარკვიონ ამ საკითხის შესახებ ერთგვარი შეხედულება და სათანადო ნაბიჯები გადასდგან. მეორე მხრივ იუწყებიან, რომ ჟორჟ ლეიგი და ლოიდ ჯორჯი ერთმანეთს შეხვდებიან, რომ საბოლოოთ გამოარკვიონ ორივე მთავრობის დამოკიდებულება ამ საკითხისადმი. ეს შეხვედრა ალბათ ლონდონში მოხდება.

პლებისციტი საბერძნეთში.

ათინიდან იუწყებიან: კაბინეტის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილების თანახმად პლებისციტი მეფე კონსტანტინეს ტახტზე დაბრუნების საკითხის გამოსარკვევად ნოემბრის 28 შესდგება. კონსტანტინემ დეპეშით აუწყა მთავრობას, რომ იგი [illegible]

ავსტრიის კაბინეტი.

[illegible]

ვენიზელოსი და ლიგა.

[illegible]

ქრონიკა.

სხვა და სხვა.

— ექიმის თანაშემწეთა ინსტიტუტის გაუქმების საკითხი. 14 აგვისტოს სრულიად საქართველოს რესპუბლიკის ექიმის თანაშემწეთა პროფესიონალურ კავშირების დელეგატთა ყრილობა, რომელმაც სხვა საკითხებთა შორის განიხილა უმაღლეს წრეებში განზრახული საკითხი ექიმის თანაშემწეთა ინსტიტუტის გაუქმების შესახებ ახლო მომავალ ხანებში. ამ მიზნის განსახორციელებლად დადგენილია თანდათანობით დაიხუროს საფერშლო სასწავლებელი, სადაც მიმდინარე წელს პირველ კლასში მიღება არ ყოფილა. ყრილობამ ეს მოსაზრება დროს შესაფერისად სცნო და დაადგინა: აღიძრას შუამდგომლობა განათლების სამინისტროს წინაშე, რათა დაჩქარებით იქნას მოყვანილი სისრულეში მთავრობის განზრახვა. ხოლო, ვინაიდან საქართველოს რესპუბლიკაში ირიცხება არა ნაკლებ 500 ექიმის თანაშემწისა, რომელთა არსებობა უზრუნველყოფილი არ არის ინსტიტუტის გაუქმების შემდეგ, იშუამდგომლოს ვისთანაც ჯერ არს, რომ დაარსდეს ორკლასიანი დროებითი მოსამზადებელი კურსები, რომლის განვლის შემდეგ, ექიმის თანაშემწეთ მიეცემათ ზოგიერთი უფლებები და სხვათა შორის უფლება თავისუფალი და დამოუკიდებელი პრაქტიკისა; მსურველთ კი ეძლევათ უფლება განაგრძოს სწავლა უნივერსიტეტის სამედიკო ფაკულტეტის მესამე კურსებზედ გადასვლით.

ყრილობის მიერ არჩეულმა კომისიამ შეიმუშავა ვრცელი პროგრამა კურსებისა და ვრცელ მოხსენებასთან ერთად 7 ნოემბერს წარუდგინა განათლების მინისტრის ამხანაგს, რომელიც სრულის თანაგრძნობით შეხვდა კომისიის მოსაზრებას და აღუთქვა გაუწიოს თავის მხრივ დახმარება ამ საკითხის სასურველად გადაწყვეტაში. მან, სხვათა შორის, სთქვა, რომ მთავრობის მიერ დანიშნულია საგანგებო კომისია, რომელსაც დავალებული აქვს გამოიმუშაოს სრული გეგმა, რომლის განხილვის დროს იქნება მოწვეულა ექიმის თანაშემწეთა კავშირის წარმომადგენელნიც.

ამ საკითხის გადაწყვეტილება გამოქვეყნებული იქნება პრესაში.

კავშირის თავმჯდომარე ნ. ჩიჩუა.
მდივანი. ალადძე.

— მადლობის გამოცხადება. მე 2-ე სამილიციო უბნის ხარჯთ-ამკრეფი ნაწილის დათვალიერებამ, რომელიც მოახდინეს ქალაქის კონტროლიორებმა ქუთათელაძემ და ალადძემ ნათელჰყო აღნიშნულ ნაწილში სრული წესიერი და ნაყოფიერი მუშაობა, რაც [illegible]

ნიშნულ უბნის ხარჯთ ამკრეფ ნაწილის გამგეს კომისრის თანაშემწე ალექსანდრე შანშიაშვილს უცხადებს თბილისის მილიციის უფროსი ღრმეს მადლობას იმ ენერგიულ შრომისათვის, რომელსაც ის ეწევა დაკისრებული საქმის წესიერ ასრულებისათვის.

— თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა საყურადღებოდ უნივერსიტეტის გამგეობა აცხადებს, რომ იმ სტუდენტს, რომელიც ამ წლის 25 ნოემბრამდე არ წარმოადგენს უნივერსიტეტის კანცელარიაში მატრიკულებს შესამოწმებლად, მიმდინარე სემესტრი არ ჩაეთვლება.

— სახელმწიფო დრამის თეატრი. როგორც საბოლოოდ გამოირკვა ალ. შანშიაშვილის ორიგინალი ტრაგედია „ბერდო ზმანია“ ჩვენს სცენაზე დაიდგმის 4, 7 9 დეკემბერს. ეს პიესა პირველად იხილავს სცენის შუქს ჩვენ განახლებულ თეატრში. ამ ჟამად მთელი დასი რეჟისორის ალ. ახმეტელის ხელმძღვანელობით ამზადებს ამ პიესას. პიესაში მონაწილეობს ბალეტი, არის სასიმღერო ნიმუშებიც, რომელთა მუსიკა სპეციალურად დაუწერია კომპოზიტორს დ. არაყიშვილს. გადმოგვცემენ, პიესა მეტად საინტერესო არისო, როგორც განსახიერების, ისე თვით სანახაობითაცო. საზოგადოება უკვე დიდის ინტერესით მოპყრობია ამ წარმოდგენას—ბილეთებს დიდი ხალისით იღებენ თურმე.

— მასწავლებელთა შორის. ოთხშაბათს, ნოემბრის 24 ს საღამოს 6 საათზე, ქალთა 1 გიმნაზიაში დანიშნულია თბილისის ყველა ტიპისა და საფეხურის სკოლების მასწავლებელთა კრების გაგრძელება. დღის წესრიგია: 1. მასწავლებელთა კოოპერატივის „უნივერსალის“ გამგეობის არჩევა, 2. თბილისის მასწავლებელთა კავშირის გამგეობის არჩევა, 3. მასწავლებელთა საურთიერთო დამხმარე და დამზღვევი კასის დაარსება.

თბილისში მცხოვრები ყველა მასწავლებელი ვალდებულია დაესწროს

— სომხეთის პოლიტიკურ წრეებში ხმა დადის რომ მთავრობაში აუცილებლად შევლენ ა. ი. ხატისიანი (გარეშე საქმეთა მინისტრად) იუსტიციის მინისტრად ნამყოფი ს. ს. არუთინიანი და მელქონიანი (უპარტიო).

20 ნოემბერს სომხეთის ფრონტზე ცვლილება არ მომხდარა. დროებითი ზავიც არ დარღვეულა.

— 19 ნოემბერს დატუსაღებულ იქნენ ქალაქის გამგეობის სასურსათო განყოფილების აგენტები კონსტანტინე თავობაშვილი და გიორგი მენთეშაშვილი [illegible]

ქალაქის შემოსავლის წესდება.

ფინანსთა სამინისტრომ შეიტანა მთავრობაში განსახილველად პროექტი კანონისა საქალაქო შემოსავლის წესდების შეცვლის შესახებ. პროექტში აღნიშნულია, რომ მძიმე ფინანსიური პირობები, რომელშიაც იმყოფება საქალაქო და საერობო თვითმართველობანი, გვიკარნახებენ დავაჩქაროთ მათი საბიუჯეტო უფლებების რეგლამენტაცია, რათა მიეცეთ მათ ფართო საშუალება გამოიყენონ რაციონალურად მათ განკარგულებაში მყოფი მატერიალური რესურსები, რათა მათი შემოსავალი იქნეს აყვანილი იმ ნორმამდე, რომელიც საჭირო იქნება მიმდინარე ხარჯების უდეფიციტო დასაფარავადო. პროექტი აღნიშნავს, რომ ამ ჟამად შეუძლებელია, სახელმწიფო და ადგილობრივი მეურნეობათა სფეროების სავსებით განსაზღვრავო. ქალაქთა და ერობათა საბიუჯეტო უფლებათა გაფართოების უფრო მიზან შეწონილ ფორმად არსებულ გარდამავალ-ხანაში ჩაითვლება ადგილობრივ თვითმართველობათათვის მონაწილეობის უფლების მინიჭება მუშაობაში და სახელმწიფო რეალურ გადასახადების აკრეფისაგან დაგროვილ შემოსავალში, და აგრეთვე ამ თვითმართველობათა ხარჯთ-ამკრებ ინსპექციასთან თანამშრომლობაში თანდათანობით ჩაბმაო. სახელმწიფო და ადგილობრივ გადასახადების ასეთი უნიფიკაცია ბევრად გაამარტივებდა ტეხნიკურ სამუშაოს შეამცირებდა შრომას და გასავალს, და გა [illegible]

პერიოდულად და მისი შეცვლა სახელმწიფოსა და ქალაქთა ბიუჯეტო საჭიროების და მიხედვით შეიძლება. ყოველ შემთხვევაში ქალაქები იქნენ ნამდვილ შემოსავლის წყაროს, ვინაიდან საერთოთ სახელმწიფო საწარმოვო გადასახადიდან შემოსული თანხა 1920 წ. 500 მილ. მ. უდრის. სრულიად ახალი და ქალაქის წმინდა გადასახადათ უნდა ჩაითვალოს ბინაზე ან ცალკე გასაქირავებელ ოთახებზე დადებული გადასახადი. საერთოდ პროექტი შეიცავს რიგ დებულებებს, რომელიც აწესრიგებს და აუმჯობესებს ბევრად საქმის მდგომარეობას და აძლევს საშუალებას ქალაქისფინანსიურ ახალ ფორმის მეურნეობაზე უმტკივნეულოდ გადასვლას. მთავრობას განსახილველად განმარტებითი ბარათის გარდა წარედგინა აგრეთვე თვით პროექტი საქალაქო შემოსავლის წესდების პროექტი 77 მუხ. შესდგება.

(ს. დ. ს.)

სალიტერატურო აკადემია

საქართველოში კიდევ ფესვმაგარია ტროგლოტიდური ხანის აზრი, ვითომ [illegible] მწერალს (პოეტს, პროზაიკს) შეეძლოს ცოდნის გარეშე სავულისხმო შემოქმედება. კიდევ მეტი: საქართველოში ლექსის წერა არასერიოზულ პირთა საქმედ მიაჩნდათ. რასაკვირველია: არა ძველად, დღეს კიდევ საჭიროა დაქინებით განმეორება უკვე საყოველთაოდ ცნობილისა და მიღებულის. დიდი შემოქმედება ჰგულისხმობს დიდს განცდას. რა უნდა განიცადოს მწერალმა, თუ მისი ცოდნა სოფლის მასწავლებლის ჰაბიტუსით ისაზღვრება?! დიდი შემოქმედებისთვის აუცილებელია დიდი კულტურა აზრის. რა აზრი უნდა გამოაცნაუროს პოეტმა, რომლის გონება ეთნოგრაფიული ხაზებით იფარგლება?! ჩვენში ისეთი საკითხი ხდება სადავო, რომელიც ევროპაში დიდი ხანია უკვე საბოლოვოდ გადაჭრილია. ჩვენში ისეთს რამეზე მართავენ პოლემიკას, რომლის შესახებ თვითონ ფაქტი პოლემიკისა სასაცილოა. კურიოზებით ხომ სავსეა ქართული ლიტერატურა. მომავალში ალბად ამ კურიოზებს საჰუმორო მასალად გამოიყენებენ. მაგალითებს გან

რათ არ მოვიყვან. ლიტერატურის თაოსანნი ისედაც მიხვდებიან, თუ რაზე მაქვს ლაპარაკი.

საჭიროა სალიტერატურო აკადემიის შექმნა. ქართულს უნივერსიტეტში ლიტერატურა (ქართული და მსოფლიური) ჯერ კიდევ არ არის ჯეროვნად დაყენებული. ახალგაზდა უნივერსიტეტს ეს არც მოეთხოვება. ესეც არ იყოს, თვითონ „უნივერსიტეტური“ შესწავლა ლიტერატურის უფრესწილ „თვალგადავლებითია“ გერმანული ლიტერატურის ერთს საუკეთესო „ისტორიაში“ ჰაინრის კლაისტს მაგალითად (—მეტად საგულისხმო მწერალია რომანტიული პერიოდის, ორმოცი სტრ ქონი აქვს დათმობილი. ფრანგული ლიტერატურის ერთს „ისტორიაში“ ავტორი სიმბოლისტებისა და დეკადენტების ხანის შესწავლას ოცს-ოცდაათ ფურცელს ანდომებს. სალიტერატურო აკადემია უნდა არსებობდეს როგორც თავისუფალი და დამოუკიდებელი ინსტიტუტი. იქ გაივლიან მხოლოდ ლიტერატურას და პოეზიას.

მეთოდები ლიტერატურასა და პოეზიაში მეტად გართულდენ. პირველ ყოვლისა აუცილებელია გაფართოვება პროზაულისა და ლექსური თქმის. პროზის პრობლემა ჯერ კიდევ არ არის მართებულად წამოყენებული და უკანასკნელად გადაჭრილი. აქვე უნდა იქნან გადაჭრილნი სხვა პრობლემებიც: ფაქტურისა, კომპოზიციისა და სტილის ლექსის პრობლემები ხომ თანდათან მატულობენ. მეტრი, რიტმი, ფაქტურა, კო [illegible]

გადალახავს. „სათათბიროს“ შეუძლია გაგზავნოს მწერალი (ერთი ან რამოდენიმე) ევროპაში რომელიმე უცხო მწერალის ან საკითხის შესასწავლად. ოთხი ან ექვსი თვით. გაგზავნილი მწერალი ვალდებული იქნება დეტალურად შეისწავლოს დასახელებული მწერალი ან უწყებული საკითხი, თანვე უნდა შეიძინოს მან აკადემიისთვის მთელი (—რასაკვირველია საინტერესო) ლიტერატურა მის მიერ შესწავლილი მწერალის ან საკითხის შესახებ. ამ გზით ლექტორთა პერსონალიც გაუმჯობესდება და აკადემიის ბიბლიოთეკაც გამდიდრდება. ამას თავის თავად ერთი შესანიშნავი შედეგიც მოჰყვება: გაგზავნილი მწერალი გაეცნობა უცხო მხარეს და ახალ განცდებს მიიღებს.

მატერიალური მხარე უფრო საძნელოა. მაგრამ ამ სიძნელის გადალახვაც შესაძლებელია. ჯერ ერთი: თვითონ „სათათბიროს“ შეძლება აქვს ფული იშოვოს: „საღამოები“, ლექციები, „დღეები“, შეწირულებანი და სხვა. მეორეც: ასეთს საქმეში მთავრობაც უთუოდ დიდს დახმარებას გაგვიწევს. —რასაკვირველია, თუ ჩვენ მას დამაჯერებელ ენერგიას დავანახვებთ. ეს კი ჩვენზეა დამოკიდებული.

საჭიროა მწერალთა კავშირის სათათბირო ახლავე შეუდგებოდეს ასეთ აკადემიის დაარსებას. ამაზე უკეთესსა და უმნიშვნელოვანესს საქმეს იგი ვერ გააკეთებს.

გრიგოლ რობაქიძე.

სკანდერ მუნჯის ფელეტონი

ფუფუნების წინააღმდეგ!

— ვახლავარ ქალბატონ თამროს.

— უკაცრავათ, მე ქალბატონი არა ვარ. ქმარიც-კი ამხანაგს მეძახის.

— ხომ კარგათ ბრძანდებით?

— უნდა მკითხოთ: ხომ კარგათა ხართ? ქალბატონი, ბძანდებით—ბურჟუაზიული სიტყვებია. მე და ჩემი ქმარი სამინისტროში ვმსახურებთ და ამიტომ სოციალდემოკრატები ვართ.

— ბძანდებოდეთ... უკაცრავათ... იყა

[illegible]

ლორდ კერზონის ნოტა საბჭოთა რუსეთის მიმართ.

ლონდონი. ლორდმა კერზონმა საბჭოთა რუსეთს მიმართა ახალი ნოტით—რომელიც შეეხება მის მიერ კრასინისაგან მიღებულ ცნობებს. სხვათა შორის აღნიშნავს ინგლისის საწინააღმდეგო აგიტაციას, რომელსაც ეწევა საბჭოთა რუსეთის მთავრობა თვით რუსეთსა და აღმოსავლეთში განსაკუთრებით ანატოლიაში. [illegible]

რუსეთ-პოლონეთის შორის შეთანხმება არ მოხდა.

რიგიდან მოსულ ცნობით დროებით შეუწყვეტიათ პოლონეთ-რუსეთის მოლაპარაკება. შაბათს იოფფემ პოლონეთის დელეგაციას გადასცა ნოტა, სადაც ნათქვამია: რადგანაც პოლონეთმა არ შეასრულა ნოემბრის 14 ოქმის დამატები [illegible]

ვით. ახალი რა ისმის სამინისტროში?

— სამინისტროში არაფერი. დამფუძნებელ კრებაში-კი დიდი ამბავია, ძლიერ დიდი და მეტათ მნიშვნელოვანი.

— რა ამბავია?

— კრებამ მიიღო დეკრეტი საზღვარგარეთიდგან საფუფუნებელ საგნების შემოტანის წინააღმდეგ.

— მერე ეგ დიდი ამბავია? რა გენაღვლებათ? ნუ შემოიტანენ საფუფუნებელ საგნებს რა. ვერაფერი უბედურებაა.

— თქვენთვის, მამაკაცებისთვის, არაფერი. ზოგი ჩვენცა გვკითხე. თქვენ რა? ცილინდრს არ შემოიტანენ — ნაბდის ქუდს დაიხურავთ. ნაციონალისტი ვარო. იტყვით. სიგარებს არა მოიტანენ — პაპიროზს მოსწევთ. მახორკასაც არ დაიწუნებთ. ხელთათმანს არ, მოიტანენ — ჯიბეში ჩაიწყობთ ხელებს და ივლით. შამპანიურს და ბენედიქტიას არ მოიტანენ — კახურ ღვინოს გადაჰკრავთ — თქვენთვის სულ ერთია. ვაი ჩვენი ბრალი — ქალებისა.

— თქვენ რაღა გაგიჭირდათ?

— როგორ თუ რა? ეგ დეკრეტი ჩვენი დაღუპვაა, ჩვენი მოსპობაა. თუ ეგ დეკრეტი არ გაუქმდა, ქალები კონტრრევოლიუციას მოახდენენ და მთავრობას ჩამოაგდებენ. წარმოიდგინეთ, მეტი უბედურება იქნება? საფრანგეთიდგან შლიაპები აღარ მოვა. რა დავიხუროთ თავზე!

— თუ ჩვენ ნაბდის ქუდს დავიხურავთ, თქვენც მანდილი დაიხურეთ. მანდილოსანს დაიგძახებთ.

— როგორ თუ მანდილი? ჩიხტი კოპი, ლეჩაქი? განა ავლაბრელი კეკელო ვარ. ჩემი ქმარი სამინისტროში მსახურობს...

— ნუ გეშინიანთ, აქაც გააკეთებენ შლიაპებს.

— რაღა მინდა!.. აქაურ შლიაპას დავიხურავ? ხელთათმანები, მუფთა სად ვიშოვო. უხელთათმანოთ ხომ დამისკდა ჩემი ხელების ნაზი კანი.

— ხელები ჯიბეში ჩაიწყეთ.

— ჯიბეში? ტროსტი როგორ-ღა ვატარო?

— ნუ ატარებთ. ტროსტი საფუფუნებელი საგანია.

— მაშ რა დავიჭირო ხელში?

— პური... ბავშვებისთვის.

— ერიჰეს პური? უკაცრავათ. არ გიახლებით. ბავშვებს ბისკვიტებს ვაჭმევ.

— გამოეთხოვეთ. ბისკვიტი საფუფუნებელი საგანია. აღარ მოიტანენ.

— ბულკს ვაჭმევ. ეს კიდევ არაფერი. მაგრამ, ერთი ეს მითხარით, რა გვეშველება? პუდრი, თმის საღებავი, ტუჩების საღებავი, ოდეკოლონი, დუხები...

— ერიჰა!.. რა დროის ეგ არის? გამოეთხოვეთ ყველა მაგ საფუფუნებელ საგნებს.

— მერე თმა რითი შევიღებო?

— ინით.

— დაგიჭირეთ. ინა სპარსეთიდგან მოდის. აკრძალავენ.

— სულ ნუ შეიღებავთ თმას. თეთრი თმა უფრო მოგიხდებათ. იტყვიან: რა ლამაზი ახალგაზდა დედაბერიაო. აი, როგორც გრიშა ურატაძეზე ამბობენ: რა ლამაზი ბერიკაციაო.

— პუდრი სადღა ვიშოვნო?

— კარტოფილის ფქვილი წაიცხეთ.

— ოდეკოლონი?

— ჭაჭის არაყი გადისხით.

— უკაცრავათ. მიკიტნის ცოლი ხომ არა ვარ. ჩემი ქმარი სამინისტროში მსახურობს. დღეს თუ ხვალ მინისტრობას მისცემენ.

— არ გირჩევთ. რა ყრია ეხლა მინისტრობაში? უწინ მინისტრს იმითი იცნობდნენ, რომ ავტომობილით დადიოდა. ეხლა ველარ მივართვი ავტომობილი.

— როგორ? განა ბენზინიც საფუფუნებელი საგანია?

— არა. ფრიად საჭირო საგანია და იმიტომ აკრძალათ მინისტრებს ავტომობილებით სიარული. მთელ დღეს წაღმა-უკან დააქანებდნენ ავტომობილებს. მთელი რესპუბლიკის ბენზინი იმათ უნდებოდათ. ჰაეროპლანებისათვის ბენზინი აღარა რჩებოდა.

— მართალს ამბობთ. მინისტრობა აღარა ღირს. ვურჩევ ჩემ ქმარს მინისტრობაზე უარი თქვას. რათ მინდა, გენაცვალე, მინისტრის ცოლობა, თუ დღეში ერთხელ ვერ გავივლი ავტომობილით რუსთაველის პროსპექტზე!.. ერთი ეს მითხარით. კორსეტი საფუფუნებელი საგანია?

— უეჭველათ.

— ჩემის აზრით — კი, კორსეტი აუცილებელი საჭიროებაა. უკორსეტოთ ორსულ ადამიანს დავემგზავსები.

— იცით, რას გირჩევთ? ქალებმა უნდა შევადგინოთ სია იმ საგნებისა, რომლებიც მთავრობას საფუფუნებელ საგნებათ მიაჩნია და თქვენთვის კი აუცილებლათ საჭიროა. აი, მაგალითათ, ერთმა სოციალ დემოკრატმა დამფუძნებელ კრებაში განაცხადა: თმის საღებავი საფუფუნებელი საგანი არ არისო. თქვენც განაცხადეთ.

— განვაცხადებთ კი არა, მეტსაც ვიზამთ. ეგ სოციალ-დემოკრატობა კი არა ბოლშევიკობაა. გაგონილა? კლუბში ნუ ივლიო, ავტომობილით ნუ ივლიო, შლიაპას ნუ დაიხურავო, ტროსტი და ზონტიკი ფუფუნებაო, ოდეკოლონი და დუხები ნუ გინდაო. არა, სოფლის გომბიები ვართ თუ დემოკრატიულ რესპუბლიკის მოქალაქენი? მერე საფრანგეთი რას იტყვის? საფუფუნებელი საგნები იქიდგან მოდის. საფრანგეთს ეწყინება და ომს გამოგვიცხადებს ისევ ისა სჯობს — ჩვენ გამოვუცხადოთ ომი ჩვენს მთავრობას.

— ვერ მოერევით.

— ჩვენა? აი, ნახავთ. დედაკაცისთვის არა არს რა შეუძლებელი.

მინისტრებისა, დამფუძნებელ წევრთა და ყველა სახელმწიფო დაწესებულებათა ცოლებმა ბოიკოტი გამოუცხადეს თავის ქმრებს.

ცოლემა გაიმარჯვეს. კაბინეთი გადადგა. დამფუძნებელმა კრებამ გააუქმა დეკრეტი საფუფუნებელ საგნების შემოტანის აკრძალვისა. ახალი კაბინეტი შესდგა, სახელმწიფოს ცხოვრება ისევ წესიერათ მიმდინარეობს.

გაუმარჯოს ჩვენს გამარჯვებულ ქალებს.

სამხატვრო ქრონიკა.

სახელმწიფო ოპერის თეატრში.

ნოემბრის 23 ს: საბალეტო წარმოდგენა მორდკინისა „ჟიზელი“ და ხორეოგრაფიული ეტიუდი.

ნოემბრის 24 ს: საღამო ბავშთა და დედათა.

ნოემბრის 25 ს ლაქმე.

დასაწყისი 8 საათზე.

სახელმწ. დრამ. ს თეატრში.

ნოემბრის 23 ს უგვირგვინო მეფენი.

ნოემბრის 25-ს: დარისპანის გასაჭირი, ირინეს ბედნიერება.

ნოემბრის 28-ს: ზღვასთან.

დასაწყისი 8 საათზე.

ჩვენი კორესპონდენციები

თერჯოლის თემი.

ამა წლის 16 ნოემბერს შესდგა თერჯოლის მასწავლებელთა ფილიალის მორიგი სხდომა. კრებას დაესწრო 17 მასწავლებელი. თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა მიხეილ ქაჩიაშვილი, მდივნად დული სალაძე. დღის წესრიგში იყო შემდეგი საკითხები:

1. მოხსენება ფილიალის მოქმედების შესახებ.

2. კავშირის გადასახადები და საჭირო ცნობები.

3. მასწავლებელთა კავშირის შესვლა სრულიად საქ. პროფ. კავშირში.

4. მასწ. კოოპერატივისაგან საქონლის მიღება.

5. კავშირის მოწოდება სამაზრო კრების შესახებ.

6. სკოლების შენობების მოწესრიგება.

7. მასწავლებელთა უზრუნველყოფა ადგილობრივი თემის გამგეობის მიერ.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენება აკეთებს ფილიალ. გამგეობის თავმჯდომარე ა. გელესიანი, რომელიც აცნობს კრებას ფილიალის თავის დაარსებიდან მოქმედებას. კრებამ მიიღო მხედველობაში ის, რომ ფილიალის მუშაობა თანდათან რთულდება, რაც მოითხოვს ზედმეტ შრომას და დაადგინა: გამგეობის მდივანს, რომელიც ვალდებულია იმუშაოს ორი დღე კვირაში, მიეცეს დამატებით ჯამაგირი 500 მანეთი.

ამა თან ვე კრებამ აირჩია სარევიზიო კომისია:

1. ვლადიმერ ნამიწვერიძე, 2. გიორგი ტომაძე და 3. გიორგი ერისთავი. საწევრო გადასახადი გადიდებულ იქმნა [illegible]0 მანეთამდე.

2. კრებამ მოისმინა კავშირის ცნობები და მათი განკარგულებანი.

3. ეცნობა კრებას მასწ. კავშირის შესვლა სრულიად საქართველოს მუშათა

საქონლის შეძენა იქმნა მოწესრიგებული შემდეგი სახით:

[illegible] ერთი კულტურული დაწესებულება, როგორიც სამკითხველოა და ჩემს მოწოდებით გაიღეს ათავ-თავიანთი წვლილი, რომელიც მოეხმარე გაზეთების გამოწერას. მოხარული ვარ მისიც რომ მოსწავლეებს მიაქვთ ხოლმე წიგნები სამკითხველოდან და თავისუფალ დროს წიგნების კითხვას ანდომებენ...

გამგ. წევრი ვლად. ნემსიწვერიძე

ბაღშის რაიონი.

ამ ჟამად როგორც იყო ვითომდა გამოიდარა და ხალხიც ყანებს მოედო. ხალისიანად იწევენ მოსავალს. მაგრამ სიმართლე უნდა ვსთქვათ, რომ წვიმებმა ნათესის და საერთოდ მოსავლის საგრძნობი ნაწილი გააფუჭა და გაანიავა. აღსანიშნავია ის მოვლენა, რომ გამოიდარა თუ არა, სიმინდის ფქვილზე და სიმინდზე ფასები დაეცა.

ამ ბოლო ხანებში აქეთ ყაჩაღობამ იკლო და ჟღლა აღარ ისმის იმათი გმირობის ხმა.

ვალ. წულეისკირი.

ბიბლიოგრაფია.

სიმონ კანდელაკი. ავადმყოფობა „პაპპატაჩი და კოლო ფლებოტომუს'ი“ საქართველოსა და მის მეზობელ ქვეყნებში.

ახალის ჩვენის ცხოვრებისაგან ათვალწუნებული მეცნიერული ცოდნა, მაინცა და მაინც ფეხს იდგამს. როგორადაც ყოველივე მოძრაობა, დროთა იმ სიშორიდან დაწყებული ჩვენი კულტურულ მეცნიერულ მოძრაობაც, გარემოებათა გამო დროებით მოდუნებული, არა თუ არა ჰქრება, არამედ მიისწრაფვის თვისის გზით და საიმედო მომავალს გვიქადის.

დიდის კულტურის გზაზედ მდგომი კულტურულმა პატარა ერებმაც რომ წაიფორხილონ ხოლმე? ვერ წაიფორხილებს ისე ვინაც არ მოძრაობს, არ მოქმედობს. ფორხილი იქაა შესაძლებელი, საცა მოძრაობაა. შეცთომაც იქაა შესაძლო, საცა სიცოცხლეა. სიკვდილი კი არაფრით და არასოდეს არა სცდება ხოლმე. იგი არარაობაა, მაშასადამე მასაც არარაობა მოეთხოვება...

ჩვენს კულტურულ მეცნიერულს მოძრაობასაც ბედმა გაუღიმა. მასაც ეღირსა ის დამსახურებული თავისუფლება, რომელიც ფრთებს აშლევინებს და გზას უფართოვებს ყოველგვარს შემოქმედებით მოძრაობას.

დღეს ჩვენში მოძრაობს სამეცნიერო ტაძარი. უმაღლესი სასწავლებელი და უმაღლესი ხელმძღვანელი ახალთაობისათვის მეცნიერულს გზაზედ მსვლელობა განვითარებისა. ამ ტაძარში დღეს დღეობით ბევრი ნაკლია და უფრო მეტი კი ღირსებაც. უკვე ჩვენს ენაზედ ამოძრავდა მეცნიერული სიტყვა. უკვე ჩვენმა სამეცნიერო ლიტერატურამ მოძებნა დროთა ვითარებისა გამო მივიწყებული გამოხატულება. ქართულად ალაპარაკდნენ გადარუსებული ქართველებიც კი. ქართველმა ახალთაობამ პირველად გაიხსნა თვისი გულისყური ევროპიულ მეცნიერების მშობლიურს ენაზედ შემეცნებისათვის. გუშინ და გუშინწინ შეუძლებელ-მოუხერხებელი დღეს შესაძლებელიც და ფაქტიც შეიქმნა. აი, ის სასწაული, რომელსაც ჰქმნის ხოლმე ერის თავისუფლება, მისი დამოუკიდებლობა.

ხოლო არა მარტო მეცნიერების ტაძარში მოძრაობს კულტურულ-მეცნიერული აზრი, არამედ მისი გარეშეც. ეს საზოგადო კანონია. და ჩვენს წინ მდებარე მკურნალ ს. კანდელაკის გამოკვლევაც სწორედ ამის მაგალითია. ეს წიგნი საყურადღებო მეცნიერული შრომაა ახალგაზდა მკვლევარისა, რომელიც უნდა სიამოვნებით და დიდის სარგებლობით წაიკითხოს არა თუ ყოველმა მკურნალმა და საზოგადოდ ბუნების მეტყველებით დაინტერესებულმა პირმა, არამედ ყოველმა ინტელიგენტმაც კი. პირველნი ამ შრომაში გაეცნობიან მეცნიერთა ამ უკანასკნელი ხნების კვლევა-ძიებასა და უკანასკნელნიც ყველასათვის საჭირო ცნობებს იმ ავადმყოფობის შესახებ, რომელიც ჩვენს ქვეყანაშიც ძალიან გავრცელებულია, ხოლო ჯერხნობით ნაკლებად შესწავლილი.

ვინც საღამოობით წერა კითხვას შეჩვეულია, უთუოდ შეამჩნევდა წიგნისა და საწერ ქაღალდის ფურცლებზე თიბათვე—მკათათვე — მარიამობისთვეებში პატარა მოყვითანო ფერის მწერს, რომელიც ჩუმად მოფრინდება ხოლმე და დააჯდება სინათლით გაშუქებულს კედელს, ქაღალდს და ყოველს თქვენს მოძრაობაზედ რწყილსავით გადახტებ გადმოხტება ხოლმე. ეს გახლავთ კოლო ფლებოტომუს პაპატაცი. იგი თქვენ დაგიკბენთ თქვენის სხეულის ღია ადგილებს: ხელებს, კისერს და, როცა სწევხართ, ფეხებზედაც და აგიტეხთ საშინელს ქავილს. ქავილი არაფერია, რომ ავადმყოფობასაც არ აგივარდესთ. საქმე ისაა, რომ ეს ფლებოტომუსი არის ცივება-პაპატაჩის ამცრელი კოლო სწორედ ისევე, როგორადაც კოლო ანოფელესი მალიარიის. როგორადაც ანოფელესის აგრეთვე ფლებოტომუსის დედალი კოღოებია ადამიანის სისხლის მწოველები და სენიც ამცრელნი. მამალი კოღოები კი იკვებებიან მცენარეულობით და ამიტომაც ადამიანისთვის უვნებელნი არიან. როგორადაც ყოველ კოღოს, ფლებოტომუსსაც უყვარს თბილი, ნოტიო, მყუდრო, დაბალი ადგილი. აქ იგი ბინადრობს ადამიანის გვერდით, იკვებება მისი სისხლით (დედლები) და მრავლდება. ამისთანავე ავრცელებს სენს — პაპატაჩის ცივებას, რომლით დაავადებული ადამიანიც ერთბაშად, უეცრივ ვარდება ლოგინში, იტკივებს თავს, ჰგრძნობს ტანში ჟრჟოლავს, მოსხლეტილობას, თვალის კაკლების ტკივილს, კუნთების ტეხვას, წელის ტკივილსა და დიდს სიცხეს 39 გრად.—40 გრადუსამდე. ავადმყოფი შფოთავს, ფრიად შეშინებულია, სიკვდილს მოელის. ასეთია პირველი დღის მდგომარეობა. მეორე დღეს სიცხე ძირს იწევს, ავადმყოფი უკეთობაში შედის და მესამე—მეოთხე დღეზედ კარგადა ხდება. მან უკვე გამოიარა ეს სენი, მეორედ იშვიათად ხდება ავად და შემდეგ კი არასოდეს. ამიტომაც ამ სენით მრავლად ავადდებიან ხოლმე ახლად მოსულნი იმ ადგილებში, სადაც ბინადრობს ხოლმე კოლო ფლებოტომუს პაპატაცი.

აგერ 8—10 წელიწადია, რაც მე პირადად ფრიად დაინტერესებული ვიყავი ამ კოღოთი ბაქოსა და ქალაქში, სადაც ამ კოღოთა მთელს გროვას ვხედავდი ხოლმე ყოველის ზაფხულის თვეებში. ისინი იქცევდნენ ჩემს ყურადღებას მით, რომ სასტიკად იკ ინებოდნენ, მიუხედავათ თვისის ფრიადის სიმცირისა. მაშინ მე არ ვიცოდი, თუ ეს მწერები კოღოს გვარისანი იყვნენ, რადგან უბრალო თვალით ისინი სრულიადაც კოღოს არა ჰგვანან. ხოლო გამადიდებელის შუშით თქვენ აშკარად შეამჩნევთ, რომ იგი არის ჩვეულებრივი კოღოს მზგავსი, თავისებურის, ანგელოზის მზგავსის ფრთებით და სხვა.

როგორადაც ამ მწერის გარეგნობა, აგრეთვე მისი ზნე ჩვეულება და ყოფაცხოვრება სავსებით აწერილი აქვს ს. კანდელაკს თვის შრომაში იმ ავადმყოფობის მკვლევართა გამოკვლევებს ჩვენი ავტორი ავსებს თვისის კვლევა ძიებებითა და დაკვირვებით და ყოველსავე ამას ისეთის სინიდისიერებითა და მუყაითობით სჩადის, რომ სრულს იმედს გვითესავს გულში თვისი მომავალი სამეცნიერო შრომის გაგრძობისათვის. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ამ შრომის ავტორს ვერაფერი დაბრკოლება ველარ შეაკავებს და მომავალშიც იგი შესძენს ჩვენს სამეცნიერო ლიტერატურას მრავალს ამგვარ ღირებულებებს. ეს შრომა უტყუარი საბუთია იმის, რომ ჩვენი ავტორი უკვე მტკიცესა და გარკვეულს სამეცნიერო გზაზედა სდგას და ამიტომაც უსურვებთ მას სრულს წარმატებას.

ბ. კანდელაკს საკმაოდ კარგი ცოდნა აქვს მშობლიურის ენისა და წიგნიც ლამაზად და შნოიანად არის საქართველოს მუზეუმის მიერ გამოცემული და დასურათებული შესაფერის საუცხოო სურათებით. ფასიც ხუთმეტი თუმანი ჩვენის დროის კვალობაზედ არაა ძვირი. ვინც მას შეიძენს და გულდადებით წაიკითხავს, დარწმუნდება ჩემს ნათქვამში.

ივანე ელიაშვილი.

წერილი რედ. მიმართ.

პატივცემულო რედაქტორო!

უმორჩილესად გთხოვთ ნება მიბოძოთ თქვენი გაზეთის საშუალებით ულრმესი მადლობა გამოუცხადო ბ. გრიგოლ ვეშაპელს, თერჯოლის უფასო წიგნთსაცავ „ბიბლიოთეკა“ სამკითხველოზე უფასოთ გაზეთ „მიწის“ გზავნისთვის და იმ პირთ, რომელთაც თავიანთი წვლილის შემოტანით ხელი შეუწყვეს სამკითხველოს გაძლიერებას. შემომწირველთა სია: ხუთ-ხუთი თუმანი. მასწ. შუშანა მხეიძე, მასწ. ცეცილია სკლიზმონტი, მოსწავლე ალექსანდრე კახიძე და მოწაფეები თერჯოლის ნალ. დ წყ სასწავლებლისა: ყიფიანი ალექსანდრე 25 მან. ყიფიანი მიხეილი 25 მანეთი. ვეჭარაძე ნიფადორა 25 მანეთი. ოცოცი მანეთი: ქობიაშვილი მათე, აბაშიძე მარიამი, მაკარიძე იოსები. თითო თუმანი: კაშიტაშვილი დიდიმე, შალამაძე დავითი, ქობიაშვილი გრიგოლი, მხეიძე სიმონ, მაჭავარიანი შალვა, მემანიშვილი ანდრო, აბულაძე აკაკი, გველესიანი ალექსანდრე, მხეიძე გიორგი, [illegible] იპოლიტე, მაკარიძე პოლიკარპე, [illegible] კარპეზი, [illegible] ალექსანდრე, მაკარიძე ალექსანდრე, ჩუბინიძე მიხეილი, [illegible] რაჟდენი, [illegible] ალექსანდრე, [illegible] ივანე, მაჭავარიანი [illegible], [illegible] პავლე, [illegible] დავითი, აბულაძე [illegible], აბაშიძე ივანე, [illegible] გრიგოლი, გოგოლაშვილი ნიკოლოზი, [illegible] დავითი, ლოლაძე დიმიტრი, [illegible] ნადეჟდა. დოლაკიძე არტემ 50 მანეთი, [illegible] შუშანა 30 მანეთი. ხუთ-ხუთი მანეთი: მხეიძე ნინა, კირკიტაძე გრიგოლი, [illegible], მასხარაშვილი დიმიტრი, ბარბაქაძე გრიგოლი, [illegible], გოგიაშვილი სიმონ, გოგიაშვილი კონსტანტინე, მხეიძე [illegible]. მესამე კლასის მოწაფეები [illegible] შემოწირა 7 [illegible] და მხეიძე ნინამ [illegible]. [illegible] მიხეილ ბანი. მემანიშვილი ვასილი 3 მანეთი. დიდი მოხარული ვარ, რომ მოწაფეები ცდილობენ ფილიალის ხვედრი სინათლე სრულიად [illegible] ექნეს გადმოგზავნილი ადგილობრივად და თერჯოლის ფილიალს წინდა წინ ეცნობოს ფასი თვითეულ საქონლისა.

აუცილებლად მთელი ფილიალის შემადგენლობა უნდა დაესწროს 18 ნოემბრის კრებას ქ. ზესტაფონში, და დათხოვნილ იქმნას მისი წევრები ხუთშაბათს და პარასკევს.

6-7 მოეთხოვოს ხათიმო ერობის გამგეობას ამ თვის ბოლომდის შეაკეთოს სკოლები და დააკმაყოფილოს მასწავლებლობა, წინააღმდეგ შემთხვევაში ეცნობება სამაზრო კავშირს, სამაზრო ერობას და მასწავლებლებსაც უფლება ექნება გამოკეტოს სკოლა, რადგან მეცადინეობა ისეთ სკოლებში როგორიც დღეს არის ყოვლად მოუხერხებელია.

ვ. გუთნისპირელი.

ბატონო რედაქტორო!

გთხოვთ თქვენს პატივცემულ გაზეთში ადგილი მისცეთ ქვემორე სტრიქონებს:

ამ დღეებში სახელმწიფო თეატრის სახელოვანი საბჭოს დავალებით მე შემეძლო მისმა თავმჯდომარემ დამფუძნებელი კრების წევრმა ივანე გომართელმა წინადადებით შევსულიყავი საოპერო ტრუპპაში.

გამოირკვა, რომ ტენორების ნაკლებლობის გამო, ხელახლა დასმულა საკითხი ჩემი მოწვევისა.

მე კმაყოფილებით მივიღე ი. გომართელის წინადადება და წავედი დიდ დათმობაზეც, დავთანხმდი რა, ცხრამეტი თვეში ჩვეულებრივი ოვის ნაცვლად ხუთ წარმოდგენაში იმ პირობით, რომ მომეცემოდა საღამოს შემოსავლის 25 პროც., რაც მეძლეოდა ევროპის ცენტრებში.

მაგრამ სახელმწიფო თეატრის დირექტორს ა. წუწუნავას ეს ჩემი პირობებიც მიუღებლად ეცნო.

რა მოსაზრებით ხელმძღვანელობდას, არ ვიცი...

ალბათ კი ვგონია, რომ ეს მოსაზრება გამოწვეული ყოველ ყურს ჩემს მიერ

ბ. ნი წუწუნავა იწვევს იტალიელ ტენორს დაჰპირდება მას თვიურად 2.000 ლირს, ე. ი., 200.000 მანეთზე ზევით.

მაშასადამე, აქ ადგილი ჰქონია პირად სიმპატიას და მის განწყობილებას, რაიც მე ბედნიერება არ მქონია დამემსახურებინა, რადგანაც „ამისათვის არავითარ ზომისთვის არ მიმიმართავს და უამისოდ კი ვერც ერთი მომაკვდავის ფეხი ვერ გადასცილდება სახელმწიფო თეატრის სცენის ქობას.

და აი იმ დროს, როდესაც სახელმწიფო თეატრში ტენორების ნაკლებობაა, რის გამოც რეპერტუარი არ სდგება და რამაც წარმოშვა საკითხი უცხო ქვეყნის სტუმრის მოწვევისა, მე — ოპერის არტისტს ქართველს, საშუალება არა მაქვს ვიყო ჩემ მშობლიურ თეატრში და ჩაყენებული ვარ აუცილებლობაში წავიდე უკანვე საფრანგეთში, რომელიც დავსტოვე ჩემის გაუფუჭებელ ბლობით წმინდა პატრიოტულ მოსაზრებით.

მე კარგად მესმის, რომ ჩემი ქართველობა არ არის საფუძველი ჩემი მოწვევისათვის ქართულ სახელმწიფო თეატრში, მაგრამ ვფიქრობ, რომ იმ დროს როდესაც ჩვენ მოგვეპოება მხოლოდ ორიოდე ქართველი საოპერო მომღერალი, ჩემი თითქმის ოცი წლის სტაჟი პარიზის და ამერიკის თეატრებში რამდენ უნდა ღირდეს და მაძლევდეს უფლებას სახელმწიფო თეატრის დირექციის მხრივ ყურადღებისას.

დავშთები თქვენი პატივისმცემელი პარიზის ოპერის არტისტი.

მ. ნანობაშვილი—დარიალი.

მინაწერი. სხვა გაზეთებს ვთხოვ გადაბეჭდონ ეს წერილი.

მ. ნ

სარედაქციო კოლეგია.
მთავარი რედაქტორი სპ. კედია.

თვალების ავადმყოფობის ექიმი

მ. გოლშტეინი

სათვალეების შერჩევა. ავადმყოფების მიღება დილის 8 ს დან 11 ს-მდე; საღამოს 2—7 საათამდე.
ნიკოლოზის ქ. № 32

ექიმი

დ. ი. ჯაფარიძე

შინაგან, კისრის, ცხვირის და ყურის ავადმყოფობის.
ავადმყოფების მიღება დილის 12—1 ნახ. საათამდე, მადატოვის ქუჩა № 7, ალექსანდროვის ბაღის პირდაპირ.
ტელეფ. 16—65; 1. 7—49

დაბრუნდა და განაახლა ავადმყოფების მიღება.

ექიმი

მ. ო. ზანდუკელი

შინაგან და ნერვების ავადმყ. ელექტრონით წამლობა.
ავადმყ. მიღება სალ. 5-7 ს, ანასტასიას ქუჩა № 3 ტელეფ. 9—31.
№ 3207.

ექიმი

ე. ი. კალანდაძე.

ღებულობს შინაგან სნეულებათა ავადმყოფებს დილის 8—12 ს. ვენერიული სიფილისი (შეშხაპუნება 606 და 914) და საშ რდე ორგანოთა სალ. 5—7 ს. გუნიბის ქ № 6, მოსკოვის ქუჩ. კუთხე ზემმელის აფთიაქთან.
ტელეფ. 18—95. 3228

ყოფილი 1 კლასიური გიმნაზიის დირ. [illegible]

ი. გ. ქუთათელ[illegible]

იღებს შინაგან, კანით (ქეცით) მყოფ ოთხფეხ პირუტყვებს და ნველებს. ცხენის ქოთაოს (საკ[illegible] კვლევ მალეინის შეშხაპუნებით. ცხვრის სასულე—მილას ავადმყ[illegible] ვეძიმოვ „ნეიმანის და ვესსელი[illegible]“ თოდებით. ვიძლევი დარიგებას ოტეხნიაზე“ (საქონლის მოვლა ნება). დილის 9—10 საათ. და 3—5 ს. ბელინსკის ქუჩა № 39.

ქუთაისი

ექიმი

ისაკ იაკობის-ძე

მინოვიჩ[illegible]

ღებულობს შინაგან და ბავშვთა [illegible] ლებიან ავადმყოფთ.
ყოველ დღე დილის 10-12 ს. და 5 7. ს. ქარვასლის ქუჩა, № 5 (ბაზარი) ბინა ყოფილი ექ. ჭოლოშ[illegible]
№ 32[illegible]

ექიმი

რეზო მაჩაბელ[illegible]

კანისა და ვენერიული სნეულებ[illegible] მლობა ახალი და ძველი სუსუნ[illegible] სიფილისი (636—914 შეშხაპუნებ[illegible] ადმყოფებს იღებს კაცებს 9—11 დილ. და 6—8 ს. სალ. ქალებს 1[illegible] ს. დღის, მოსკოვის ქუჩა № 4. [illegible]ლის აფთიაქის პირდაპირ.

მატარებლთა მ[illegible]მოსვ[illegible]

ფოსტის მატარებელი № 3.
თბილისიდან ბათომში—დილის [illegible] 53

მატარებ. № 3. № 7.
თბილისიდან ფოთში საღამ. 7 ს[illegible]

მატარებ. № 21.
თბილისიდან ბათომში, სალ. გად[illegible] 37

მატარებ. № 19.
თბილისიდან ხაშურში დილის 3 20

მატარებ. № 140.
თბილისიდან სალოღში დილის [illegible]

მატარებ. № 390.
თბილისიდან სანაინში დილის 7 45

მატარ. № 4.
თბილისიდან კახეთში დილის 8 30

თბილისში მოდ[illegible]ს.

მატარებ. № 4.
ბათომიდან თბილისისკენ გამო[illegible] სალ. 10 ს. 27
თბილისში მოდის სალ. 6 ს. 48

მატარებელი № 7.
ფოთიდან თბილისისკენ გამოდის [illegible] მის 12 ს. [illegible]
თბილისში მოდის დღის 2 ს. 13

მატარებელი № 22.
ბათომიდან თბილისისკენ გადის [illegible] მის 12 ს. 58

მატარებელი № 19.
ხაშურიდან თბილისისკენ მოდის [illegible] მის 2 ს. 16
თბილისში მოდის დილის 8 ს. [illegible]

მატარებ. № 141.
სალოღლიდან თბილისისკენ გ[illegible] დილის 9 ს 10
თბილისში მოდის საღამ. 5 ს. 36

მატარებ. № 416.
სანაინიდან თბილისისკენ გადის [illegible] ლის 8[illegible]
თბილისში მოდის დღის 4 ს. 53

მატარებ. № 3.
კახეთიდან თბილისში გადის [illegible] 4 ს. 2[illegible]

სამობილიზაციო.

განცხადება.

იმ რთულ მდგომარეობის გამო, რომელიც შეიქნა საქართველოს რესპუბლიკის მოსაზღვრე სახელმწიფოებში მთავრობამ დაადგინა რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის და მისი თავისუფლების დასაცავად ნაწილობრივი

მობილიზაცია.

ამ მიზნით გაწვეული იქნებიან ჯარში რესპუბლიკის ქვეყ[illegible] ქვეშევრდომი სათადარიგო ჯარის კაცნი და მოლაშქრენი

დაბადებულნი

1890, 1891, 1892, 1893 წლებში.

ხსენებულ წლებში დაბადებულნი სათადარიგო ჯარის-კაცნი და მოლაშქრენი ვალდებულნი არიან გამოცხადდენ თბილისის სამხედრო აღრიცხ[illegible] ნაწილის უფროსის სამმართველოში (ვაზნის ქუჩა) ამა წლის 10 ნოემბ[illegible] დილის 10 საათზედ ჯარში წასახვლელად.

გაწვევისაგან განთავისუფლება და ვადის გადადება სამოქალაქო სამსა[illegible]რზე მყოფ მოლაშქრე და სათადარიგო პირთა მოხდება 1915 წელში გამო[illegible]მულ „სამხედრო ბეგრის დებულების“ 33 მუხლის დამატების მიხედვით რესპუბლიკის თავდაცვის საბჭოს ამა წლის 11 მაისის დადგენილების მე 3 [illegible]ხლის 1, 2, 3, 4 და 5 პუნქტების თანახმად. (გაზ. „საქართველოს რესპუბ[illegible]კა“ 1920 წ. № 103) რომელთაც უნდა წარმოადგინოს სათანადო მოწმობ[illegible]

სამოქალაქო, საზოგადო და კერძო სამსახურზე მყოფ მოლაშქრე და [illegible] თადარიგო პირნი: რომლებიც თანამდებობის მიხედვით არ თავისუფლდებ[illegible] გაწვევისაგან, უნდა დაუყონებლივ იქმნენ დათხოვნილნი სამსახურიდან. [illegible]ველ შემთხვევაში არა უგვიანეს 2 დღისა დღიდან მობილიზაციის გამოცხად[illegible]ბისა.

ამა წლის მორიგი გაწვევა (დაბადებული 1900 წელ[illegible] გადადებულია მთავრობის განსაკუთრებულ განკარგულებამდ[illegible]